

Denne tekst tjener udelukkende som dokumentationsværktøj og har ingen retsvirkning. EU's institutioner påtager sig intet ansvar for dens indhold. De autentiske udgaver af de relevante retsakter, inklusive deres betragtninger, er offentliggjort i den Europæiske Unions Tidende og kan findes i EUR-Lex. Disse officielle tekster er tilgængelige direkte via linkene i dette dokument

**► B                   EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EU) Nr. 1169/2011**  
af 25. oktober 2011

om fødevarerinformation til forbrugerne, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1924/2006 og (EF) nr. 1925/2006 og om ophævelse af Kommissionens direktiv 87/250/EØF, Rådets direktiv 90/496/EØF, Kommissionens direktiv 1999/10/EF, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/13/EF, Kommissionens direktiv 2002/67/EF og 2008/5/EF og Kommissionens forordning (EF) nr. 608/2004

(EØS-relevant tekst)

(EUT L 304 af 22.11.2011, s. 18)

Ændret ved:

					Tidende		
			nr.		side	dato	
► <u>M1</u>	Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 1155/2013 af 21. august 2013	af	L 306		7	16.11.2013	
► <u>M2</u>	Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 78/2014 af 22. november 2013	af	L 27		7	30.1.2014	
► <u>M3</u>	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2015/2283 af 25. november 2015	af	L 327		1	11.12.2015	

Berigtiget ved:

- C1 Berigtigelse, EUT L 247 af 13.9.2012, s. 17 (1169/2011)
- C2 Berigtigelse, EUT L 331 af 18.11.2014, s. 40 (1169/2011)
- C3 Berigtigelse, EUT L 266 af 30.9.2016, s. 7 (1169/2011)
- C4 Berigtigelse, EUT L 142 af 1.6.2023, s. 41 (1169/2011)



**EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EU)  
Nr. 1169/2011**

**af 25. oktober 2011**

**om fødevareinformation til forbrugerne, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1924/2006 og (EF) nr. 1925/2006 og om ophævelse af Kommissionens direktiv 87/250/EØF, Rådets direktiv 90/496/EØF, Kommissionens direktiv 1999/10/EF, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/13/EF, Kommissionens direktiv 2002/67/EF og 2008/5/EF og Kommissionens forordning (EF) nr. 608/2004**

(EØS-relevant tekst)

KAPITEL I

**ALMINDELIGE BESTEMMELSER**

*Artikel 1*

**Formål og anvendelsesområde**

1. Denne forordning har til formål at sikre et højt niveau for beskyttelsen af forbrugerne i relation til fødevareinformation, idet der tages hensyn til forskellene i forbrugernes opfattelse og deres informationsbehov, samtidig med at det sikres, at det indre marked fungerer tilfredsstillende.

2. Forordningen fastlægger generelle principper, krav og ansvarsfordeling vedrørende fødevareinformation, navnlig mærkning af fødevarer. Den fastsætter midler til at sikre forbrugernes ret til information og procedurer for fødevareinformation, idet der tages hensyn til behovet for, at der er tilstrækkelig fleksibilitet til at reagere over for den fremtidige udvikling og nye oplysningskrav.

3. Denne forordning finder anvendelse på ledere af fødevarevirksomheder i alle led i fødevarekæden, hvor deres aktiviteter vedrører fødevareinformation til forbrugerne. Den finder ligeledes anvendelse på alle fødevarer, der er bestemt til den endelige forbruger, herunder fødevarer, der leveres af storkøkkener, og fødevarer bestemt til levering til storkøkkener.

Denne forordning finder anvendelse på catering leveret af transportvirksomheder i forbindelse med afgang fra de af medlemsstaternes områder, som er omfattet af traktaterne.

4. Denne forordning finder anvendelse, medmindre andre mærkningsbestemmelser er fastsat i særlige EU-bestemmelser om bestemte fødevarer.

*Artikel 2*

**Definitioner**

1. I denne forordning forstås der ved:

**▼B**

- a) definitionerne af »fødevarer«, »fødevarelovgivning«, »fødevarevirksomhed«, »leder af fødevarevirksomhed«, »detailhandel«, »markedsføring« og »endelig forbruger« i artikel 2 og i artikel 3, nr. 1), 2), 3), 7), 8) og 18), i forordning (EF) nr. 178/2002
- b) definitionerne af »forarbejdning«, »uforarbejdede produkter« og »forarbejdede produkter« i artikel 2, stk. 1, litra m), n) og o), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarehygiejne <sup>(1)</sup>
- c) definitionen af »fødevareenzym« i artikel 3, stk. 2, litra a), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1332/2008 af 16. december 2008 om fødevareenzymmer <sup>(2)</sup>
- d) definitionerne af »fødevaretilsætningsstoffer«, »tekniske hjælpestoffer« og »bærestoffer« i artikel 3, stk. 2, litra a) og b), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1333/2008 af 16. december 2008 om fødevaretilsætningsstoffer <sup>(3)</sup> og i bilag I, punkt 5, hertil
- e) definitionen af »aromaer« i artikel 3, stk. 2, litra a), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1334/2008 af 16. december 2008 om aromaer og visse fødevaringredienser med aromagivende egenskaber til anvendelse i og på fødevarer <sup>(4)</sup>
- f) definitionerne af »kød« og »maskinsepareret kød«, »tilberedt kød«, »fiskevarer« og »kødprodukter« i punkt 1.1, 1.14, 1.15, 3.1 og 7.1 i bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 853/2004 af 29. april 2004 om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer <sup>(5)</sup>
- g) definitionen af »reklame« i artikel 2, litra a), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/114/EF af 12. december 2006 om vildledende og sammenlignende reklame <sup>(6)</sup>

**▼M3**

- h) definitionen af »industrielt fremstillede nanomaterialer« som fastsat i artikel 3, stk. 2, litra f), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2015/2283 <sup>(7)</sup>.

**▼B**

2. Endvidere forstås ved:

- a) »fødevareinformation«: oplysninger om en fødevare, som den endelige forbruger får via en etiket eller andet ledsagende materiale eller på anden vis, herunder moderne teknologiske redskaber eller mundtlig kommunikation

<sup>(1)</sup> EUT L 139 af 30.4.2004, s. 1.

<sup>(2)</sup> EUT L 354 af 31.12.2008, s. 7.

<sup>(3)</sup> EUT L 354 af 31.12.2008, s. 16.

<sup>(4)</sup> EUT L 354 af 31.12.2008, s. 34.

<sup>(5)</sup> EUT L 139 af 30.4.2004, s. 55.

<sup>(6)</sup> EUT L 376 af 27.12.2006, s. 21.

<sup>(7)</sup> Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2015/2283 af 25. november 2015 om nye fødevarer, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1169/2011 og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 258/97 og Kommissionens forordning (EF) nr. 1852/2001 (EUT L 327 af 11.12.2015, s. 1).

**▼B**

- b) »fødevareinformationslovgivning«: EU-bestemmelserne om fødevareinformation, navnlig mærkning, herunder generelle bestemmelser, der gælder for alle fødevarer under særlige omstændigheder eller for bestemte fødevarekategorier, og bestemmelser, der udelukkende gælder for specifikke fødevarer
- c) »obligatorisk fødevareinformation«: de oplysninger, som den endelige forbruger skal have i medfør af EU-bestemmelserne
- d) »storkøkkener«: alle foretagender (herunder et køretøj eller en fast opstillet eller mobil stand eller bod), f.eks. restauranter, kantiner, skoler, hospitaler og cateringvirksomheder, hvor der som led i virksomheden tilberedes spiseklare fødevarer bestemt til den endelige forbruger
- e) »færdigpakket fødevare«: en vare, der som en sådan udbydes til salg til den endelige forbruger og til storkøkkener, og som består af en fødevare samt den emballage, hvori den blev pakket, inden den blev udbudt til salg, uanset om emballagen omslutter fødevaren helt eller delvis, men dog på en sådan måde, at indholdet ikke kan ændres, uden at emballagen åbnes eller ændres; »færdigpakket fødevare« omfatter ikke fødevarer, der pakkes på salgsstedet på anmodning af forbrugeren eller er færdigpakkede med henblik på direkte salg
- f) »ingrediens«: ethvert stof eller produkt, herunder aromaer, fødevaretilsætningsstoffer og fødevareenzymmer, og enhver bestanddel af en sammensat ingrediens, der anvendes ved fremstilling eller tilberedning af en fødevare, og som stadig findes i færdigvaren, eventuelt i ændret form; restkoncentrationer betragtes ikke som ingredienser
- g) »herkomststed«: sted, som det oplyses, at en fødevare kommer fra, og som ikke er »oprindelseslandet« som fastlagt i overensstemmelse med artikel 23-26 i forordning (EØF) nr. 2913/92; fødevarevirksomhedslederens navn, firmanavn eller adresse på etiketten udgør ikke en angivelse af den pågældende fødevares oprindelsesland eller herkomststed i henhold til denne forordning
- h) »sammensat ingrediens«: en ingrediens, som selv er produktet af mere end én ingrediens
- i) »etiket«: enhver form for vedhæng, tegn, mærke, billede eller andet beskrivende materiale, som er skrevet, trykt, stencilleret, angivet, stemplet eller præget på eller fæstnet til emballagen eller fødevarebeholderen
- j) »mærkning«: angivelser, oplysninger, fabriks- eller varemærker, billeder eller symboler, som vedrører en fødevare, og som er anført på emballager, dokumenter, skilte, etiketter eller halsetiketter af enhver art, der ledsager eller henviser til denne fødevare
- k) »synsfelt«: alle en emballages overflader, der kan læses fra én synsvinkel

**▼B**

- l) »primært synsfelt«: den del af en emballage, det er mest sandsynligt, at en forbruger ser ved første øjekast på købstidspunktet, og som giver forbrugeren mulighed for omgående ►C1 at identificere et produkt ved dets fremtræden eller art og i givet fald ved dets varemærke. ◀ Hvis en emballage har flere identiske primære synsfelter, er det primære synsfelt det, der vælges af fødevarerirksomhedslederen
- m) »læselighed«: informationens fysiske fremtræden, som gør informationen visuelt tilgængelig for befolkningen i almindelighed, og som er bestemt af forskellige faktorer, bl.a. skriftstørrelsen, afstanden mellem bogstaverne, linjeafstanden, skriftvidden, skriftfarven, skrifttypen, forholdet mellem bogstavernes bredde og højde, materialets overflade og kontrasten mellem skrift og baggrund
- n) »betegnelse ifølge forskrifterne«: en varebetegnelse for en fødevarer som foreskrevet i de EU-bestemmelser, der gælder for den, eller, i mangel af sådanne EU-bestemmelser, den varebetegnelse, der er foreskrevet i de ved lov eller administrativt fastsatte bestemmelser, der gælder i den medlemsstat, hvor fødevareren sælges til den endelige forbruger eller til storkøkkener
- o) »sædvanlig betegnelse«: en varebetegnelse, som forbrugerne i den medlemsstat, hvor fødevareren sælges, accepterer som dens varebetegnelse, uden at der er behov for yderligere forklaring af varebetegnelsen
- p) »beskrivende betegnelse«: en varebetegnelse, der giver en beskrivelse af fødevareren og om nødvendigt af dens anvendelse, og som er tilstrækkelig tydelig til, at forbrugerne er bekendt med dens egentlige art og kan skelne den fra andre produkter, som den kunne forveksles med
- q) »primær ingrediens«: en ingrediens eller ingredienser i en fødevarer, der udgør mere end 50 % af fødevareren, eller som forbrugeren sædvanligvis forbinder med varebetegnelsen for fødevareren, og for hvilken der i de fleste tilfælde kræves en mængdeangivelse
- r) »datoen for en fødevarers mindste holdbarhed«: den dato, til og med hvilken fødevareren bevarer sine specifikke egenskaber under de rette opbevaringsforhold
- s) »næringsstof«: protein, kulhydrat, fedt, kostfibre, natrium, vitaminer og mineraler opført i nr. 1, del A i bilag XIII til denne forordning samt stoffer, der tilhører, eller er bestanddele af en af disse kategorier

**▼M3**  
\_\_\_\_\_**▼B**

- u) »fjernkommunikationsteknik«: ethvert middel, som uden leverandørens og forbrugersens samtidige tilstedeværelse kan anvendes med henblik på indgåelse af en aftale mellem disse parter.

**▼B**

3. En fødevars oprindelsesland henviser i denne forordning til en fødevars oprindelse som fastsat i overensstemmelse med artikel 23-26 i forordning (EØF) nr. 2913/92.
4. De særlige definitioner i bilag I finder også anvendelse.

## KAPITEL II

**GENERELLE PRINCIPPER VEDRØRENDE FØDEVAREINFORMATION***Artikel 3***Generelle målsætninger**

1. Fødevareinformation har til formål at sikre et højt niveau for beskyttelse af forbrugernes sundhed og interesser ved at give endelige forbrugere grundlag for at træffe informerede valg og anvende fødevarer på sikker vis, navnlig ud fra sundhedsmæssige, økonomiske, miljømæssige, sociale og etiske betragtninger.
2. Fødevareinformationslovgivningen har til formål at opnå fri bevægelighed i Unionen for fødevarer, der er lovligt produceret og markedsført, idet der, når det er relevant, tages hensyn til behovet for at beskytte producenternes legitime interesser og at fremme produktionen af kvalitetsprodukter.
3. Når der i fødevareinformationslovgivningen fastsættes nye krav, tillades der en overgangsperiode efter de nye kravs ikrafttrædelse, bortset fra i behørigt begrundede tilfælde. I løbet af overgangsperioden kan fødevarer med etiketter, der ikke er i overensstemmelse med de nye foranstaltninger, markedsføres, og lagre af sådanne fødevarer, der er markedsført inden udløbet af overgangsperioden, kan fortsat sælges efter udløbet af overgangsperioden, indtil lagrene er opbrugt.
4. Der skal i forbindelse med udarbejdelse, evaluering og ændring af fødevareinformationslovgivning foretages åbne og gennemsigtige offentlige høringer, herunder af interessenter, enten direkte eller gennem repræsentative organer, bortset fra tilfælde, hvor dette som følge af sagens hastende karakter ikke er muligt.

*Artikel 4***Principper for obligatorisk fødevareinformation**

1. Når der kræves obligatorisk fødevareinformation i henhold til fødevareinformationslovgivningen, omfatter det oplysninger, der bl.a. tilhører en af følgende kategorier:
  - a) oplysninger om fødevars identitet og sammensætning, egenskaber eller andre karakteristika

**▼B**

- b) oplysninger om beskyttelse af forbrugernes sundhed og sikker anvendelse af en fødevarer. Det drejer sig navnlig om:
- i) bestanddeles egenskaber, der kan være sundhedsskadelige for visse grupper af forbrugere
  - ii) holdbarhed, opbevaring og sikker anvendelse
  - iii) betydning for sundheden, herunder risici og konsekvenser i forbindelse med skadelig og farlig indtagelse af en fødevarer
- c) oplysninger om ernæringsegenskaber, så forbrugerne, herunder forbrugere med særlige kostbehov, kan træffe informerede valg.

2. Når behovet for obligatorisk fødevarerinformation vurderes, og for at gøre det muligt for forbrugere at træffe informerede valg, tages der hensyn til et udbredt behov hos de fleste forbrugere for bestemte oplysninger, som de tillægger stor værdi, eller til almindeligt anerkendte fordele for forbrugeren.

*Artikel 5***Høring af Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritet**

EU-foranstaltninger på området for fødevarerinformationslovgivning, der forventes at have betydning for folkesundheden, vedtages efter høring af Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritet (»autoriteten«).

## KAPITEL III

**GENERELLE KRAV TIL FØDEVAREINFORMATION OG FØDEVAREVIRKSOMHEDSLEDERNES ANSVAR***Artikel 6***Grundlæggende krav**

Alle fødevarer, der er bestemt til den endelige forbruger eller til storkøkkener, skal ledsages af fødevarerinformation i overensstemmelse med denne forordning.

*Artikel 7***Fair oplysningspraksis**

1. Fødevarerinformation må ikke være af en sådan art, at den vildleder, især:
- a) med hensyn til fødevarerens beskaffenhed og især dens art, identitet, egenskaber, sammensætning, mængde, holdbarhed, oprindelsesland eller herkomststed, fremstillings- eller frembringelsesmåde
  - b) ved at tillægge den pågældende fødevarer virkninger eller egenskaber, som den ikke har

**▼B**

- c) ved at give indtryk af, at den pågældende fødevarer har særlige egenskaber, når alle lignende fødevarer har samme egenskaber, navnlig ved specifikt at fremhæve forekomsten eller fraværet af visse ingredienser og/eller næringsstoffer
  - d) ved gennem udseendet, betegnelsen eller en visuel præsentation at give indtryk af, at der er tale om en bestemt fødevarer eller om forekomsten af en bestemt ingrediens, selv om en naturligt forekommende bestanddel eller en ingrediens, der normalt anvendes i den pågældende fødevarer, i virkeligheden er blevet erstattet med en anden bestanddel eller en anden ingrediens.
2. Fødevarerinformation skal være korrekt, klar og letforståelig for forbrugeren.
  3. Uden at undtagelser i EU-lovgivningen, der gælder for naturligt mineralvand og for fødevarer bestemt til særlig ernæring, derved tilsidesættes, må fødevarerinformation ikke tillægge en fødevarer egenskaber vedrørende forebyggelse, behandling og helbredelse af en menneskelig sygdom eller give indtryk af sådanne egenskaber.
  4. Stk. 1, 2 og 3 gælder ligeledes for:
    - a) reklame
    - b) fødevarerers præsentationsmåde, især deres form, udseende eller emballage, de materialer, der anvendes til emballage, den måde, hvorpå fødevarerne er arrangeret, samt de forhold, hvorunder de udstilles.

*Artikel 8***Ansvarsfordeling**

1. Lederen af fødevarer virksomheden, der er ansvarlig for fødevarer information, skal være den leder, under hvis navn eller firmanavn fødevarer markedsføres, eller, hvis denne ikke er etableret inden for EU, importøren til EU's marked.
2. Lederen af fødevarer virksomheden, der er ansvarlig for fødevarer information, skal sikre, at der foreligger fødevarer information, og at den er korrekt i overensstemmelse med den gældende fødevarer informationslovgivning og relevante nationale bestemmelser krav.
3. Ledere af fødevarer virksomheder, som ikke har indflydelse på fødevarer informationen, må på grundlag af de oplysninger, de har i deres egenskab af fagfolk, ikke levere fødevarer, som de ved eller burde have vidst ikke opfylder den gældende fødevarer informationslovgivning og relevante nationale bestemmelser krav.
4. Ledere af fødevarer virksomheder må i de virksomheder, som er under deres ledelse, ikke ændre de oplysninger, der ledsager en fødevarer, hvis en sådan ændring ville vildlede den endelige forbruger eller på anden måde sænke forbruger beskyttelsesniveauet og den endelige forbrugers muligheder for at træffe informerede valg. Ledere af fødevarer virksomheder er ansvarlige for alle ændringer, de foretager af de fødevarer oplysninger, der ledsager en fødevarer.



**▼B**

5. Ledere af fødevarevirksomheder sikrer, at de krav i fødevareinformationslovgivningen og relevante nationale bestemmelser, der er relevante for deres aktiviteter, er opfyldt i den virksomhed, som er under deres ledelse, og kontrollerer, at de pågældende krav overholdes, jf. dog stk. 2-4.

6. Ledere af fødevarevirksomheder sikrer i de virksomheder, som er under deres ledelse, at oplysninger om ikke-færdigpakkede fødevarer, der er bestemt til den endelige forbruger eller til levering til storkøkkener, videregives til den leder af en fødevarevirksomhed, der modtager fødevaren, således at der om fornødent kan gives den obligatoriske fødevareinformation til den endelige forbruger.

7. Ledere af fødevarevirksomheder sikrer i følgende tilfælde i de virksomheder, som er under deres ledelse, at de obligatoriske oplysninger, jf. artikel 9 og 10, er anført på færdigpakningen eller på en vedhæftet etiket eller i handelsdokumenterne for fødevarerne, når disse dokumenter med sikkerhed enten ledsager den pågældende fødevare eller er blevet fremsendt før leveringen eller samtidig med denne:

- a) hvis færdigpakkede fødevarer er bestemt til den endelige forbruger, men markedsføres i et tidligere handelsled end salg til denne, og hvis salget i dette handelsled ikke sker til et storkøkken
- b) hvis færdigpakkede fødevarer er bestemt til levering til storkøkkener, hvor de skal tilberedes, forarbejdes, deles eller opskæres.

Uanset første afsnit sikrer ledere af fødevarevirksomheder, at de oplysninger, der er omhandlet i artikel 9, stk. 1, litra a), f), g) og h), ligeledes er anført på den yderste emballage, i hvilken de færdigpakkede fødevarer præsenteres ved markedsføringen.

8. Ledere af fødevarevirksomheder, som leverer fødevarer til andre ledere af fødevarevirksomheder, der ikke er bestemt til den endelige forbruger eller til storkøkkener, skal sikre, at disse andre ledere af fødevarevirksomheder har tilstrækkelig information til om nødvendigt at opfylde deres forpligtelser i henhold til stk. 2.

**KAPITEL IV****OBLIGATORISK FØDEVAREINFORMATION***AFDELING 1****Indhold og præsentation****Artikel 9***Liste over obligatoriske angivelser**

1. På de betingelser, der er fastsat i artikel 10-35, og med forbehold af de undtagelser, der er fastsat i dette kapitel, er det obligatorisk at angive følgende oplysninger:

- a) varebetegnelsen for fødevaren

**▼B**

- b) ingredienslisten
- c) ingredienser eller tekniske hjælpestoffer, der er opført i bilag II, eller som er afledt af et stof eller et produkt, der er opført i bilag II, og som forårsager allergier eller intolerans, der anvendes ved fremstilling eller tilberedning af en fødevarer, og som stadig findes i færdigvaren, eventuelt i ændret form
- d) mængden af visse ingredienser eller kategorier af ingredienser
- e) nettomængden af fødevarer
- f) datoen for mindste holdbarhed eller sidste anvendelsesdato
- g) særlige opbevarings- og/eller anvendelsesforskrifter
- h) navn eller firmanavn og adresse på lederen af fødevarer virksomheden, jf. artikel 8, stk. 1
- i) oprindelsesland eller herkomstland, hvor dette er fastsat i artikel 26
- j) brugsanvisning, hvor det ellers vil være vanskeligt at anvende fødevarer på den rette måde
- k) for drikkevarer, der indeholder mere end 1,2 volumenprocent alkohol, angivelse af det virkelige alkoholindhold udtrykt i volumen
- l) en næringsdeklaration.

2. De oplysninger, der er omhandlet i stk. 1, anføres med ord og tal. De kan herudover udtrykkes ved hjælp af piktogrammer eller symboler, jf. dog artikel 35.

3. Vedtager Kommissionen delegerede retsakter eller gennemførelsesretsakter i henhold til denne artikel, kan oplysningerne i stk. 1 alternativt udtrykkes ved hjælp af piktogrammer eller symboler i stedet for ord eller tal.

For at sikre, at forbrugerne får gavn af andre måder at angive obligatorisk fødevarerinformation på end ord og tal, og forudsat at der herved sikres samme informationsniveau som med ord og tal, kan Kommissionen under hensyntagen til dokumentation for, at forbrugerne forstår dem på samme måde, ved hjælp af delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 51 fastlægge kriterierne for, at en eller flere af oplysningerne i stk. 1 kan udtrykkes ved hjælp af piktogrammer eller symboler i stedet for ord eller tal.

4. Med henblik på at sikre ensartet anvendelse af denne artikels stk. 3 kan Kommissionen vedtage gennemførelsesretsakter med nærmere retningslinjer for anvendelsen af de kriterier, der er defineret i overensstemmelse med stk. 3 for angivelse af en eller flere oplysninger ved hjælp af piktogrammer eller symboler i stedet for ord eller tal. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 48, stk. 2.

**▼B***Artikel 10***Supplerende obligatoriske oplysninger om specifikke typer eller kategorier af fødevarer**

1. Foruden de oplysninger, der er omhandlet i artikel 9, stk. 1, foreskrives der i bilag III supplerende obligatoriske oplysninger for specifikke typer eller kategorier af fødevarer.

2. For at sikre forbrugeroplysninger om specifikke typer eller kategorier af fødevarer og tage hensyn til tekniske fremskridt, den videnskabelige udvikling, beskyttelse af forbrugernes sundhed eller sikker brug af en fødevarer kan Kommissionen eventuelt ændre bilag III ved hjælp af delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 51.

Hvis det i tilfælde af en opstået risiko for forbrugernes sundhed er påkrævet af særligt hastende årsager, anvendes proceduren i artikel 52 på delegerede retsakter vedtaget i henhold til nærværende artikel.

*Artikel 11***Mål og vægt**

Artikel 9 tilsidesætter ikke mere specifikke metrologiske EU-bestemmelser.

*Artikel 12***Obligatorisk fødevarerinformation tilgængelighed og placering**

1. I henhold til denne forordning skal obligatorisk fødevarerinformation for alle fødevarer være let tilgængelig.

2. For færdigpakkede fødevarers vedkommende skal obligatorisk fødevarerinformation angives direkte på emballagen eller på en vedhæftet etiket.

3. For at sikre, at forbrugerne får gavn af andre måder at angive obligatoriske fødevareroplysninger på, som er bedre tilpasset til bestemte obligatoriske oplysninger, og forudsat at der herved sikres samme informationsniveau som ved angivelse på emballagen eller etiketten, kan Kommissionen under hensyntagen til dokumentation for, at forbrugerne forstår oplysningerne på samme måde og anvender disse andre måder i vidt omfang, ved hjælp af delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 51 fastlægge kriterierne for, at bestemte obligatoriske oplysninger kan udtrykkes på anden måde end på emballagen eller etiketten.

4. Med henblik på at sikre ensartet anvendelse af stk. 3 i denne artikel kan Kommissionen vedtage gennemførelsesretsakter med nærmere retningslinjer for anvendelsen af kriterierne i stk. 3 med henblik på angivelse af visse obligatoriske oplysninger på anden måde end på emballagen eller etiketten. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 48, stk. 2.

**▼B**

5. Når det drejer sig om ikke-færdigpakkede fødevarer, finder artikel 44 anvendelse.

*Artikel 13***Udformning af obligatoriske oplysninger**

1. Med forbehold af nationale foranstaltninger vedtaget i henhold til artikel 44, stk. 2, anføres obligatorisk fødevareinformation på et iøjnefaldende sted, således at den er let synlig, letlæselig og, hvis det er relevant, ikke kan slettes. Den må under ingen omstændigheder være skjult, tildækket eller opdelt ved andre påskrifter eller billeder eller andre materialer.

2. Uden at særlige EU-bestemmelser om bestemte fødevarer derved tilsidesættes, trykkes de obligatoriske oplysninger, jf. artikel 9, stk. 1, når de anføres på emballagen eller etiketten på en let læselig måde, med typer i en skriftstørrelse, hvor x-højden som defineret i bilag IV er lig med eller større end 1,2 mm.

3. For så vidt angår emballager eller beholdere, hvis største yderflade har et flademål på under 80 cm<sup>2</sup>, skal den x-højde af skriftstørrelsen, der er fastsat i stk. 2, være lig med eller større end 0,9 mm.

4. Med henblik på at opfylde denne forordnings mål skal Kommissionen ved hjælp af delegerede retsakter overensstemmelse med artikel 51 fastsætte regler for læselighed.

Af samme grund som anført i første afsnit kan Kommissionen ved hjælp af delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 51 udvide kravene i nærværende artikels stk. 5 til supplerende obligatoriske oplysninger om specifikke typer eller kategorier af fødevarer.

5. De i artikel 9, stk. 1, litra a), e), og k), nævnte oplysninger skal være anført i samme synsfelt.

6. Denne artikels stk. 5 finder ikke anvendelse i de tilfælde, der er omhandlet i artikel 16, stk. 1 og 2.

*Artikel 14***Fjernsalg**

1. Uden at oplysningskravene i artikel 9 derved tilsidesættes, gælder der følgende for færdigpakkede fødevarer, der udbydes til salg ved fjernkommunikationsteknikker:

a) der skal foreligge obligatorisk fødevareinformation med undtagelse af de oplysninger, der er omhandlet i artikel 9, stk. 1, litra f), inden købet afsluttes, og den skal fremgå af støtt materialet for fjernsalget eller gives via andre relevante kanaler, som lederen af fødevarevirksomheden tydeligt angiver. Hvis andre relevante kanaler anvendes, gives den obligatoriske fødevareinformation uden, at lederen af fødevarevirksomheden kræver betaling fra forbrugerne for yderligere omkostninger

**▼B**

b) alle obligatoriske oplysninger skal foreligge på leveringstidspunktet.

2. For ikke-færdigpakkede fødevarer, der udbydes til salg ved fjern-kommunikationsteknikker, skal de oplysninger, der kræves i artikel 44, stilles til rådighed i overensstemmelse med nærværende artikels stk. 1.

3. Stk. 1, litra a), finder ikke anvendelse på fødevarer, der udbydes til salg ved hjælp af salgsautomater eller automatiserede forretningslokaler.

*Artikel 15***Sprogkrav**

1. Obligatorisk fødevarerinformation anføres på et sprog, der er let forståeligt for forbrugerne i de medlemsstater, hvor en fødevarer markedsføres, jf. dog artikel 9, stk. 3.

2. De medlemsstater, hvor en fødevarer markedsføres, kan på deres område kræve, at disse oplysninger findes på et eller flere af de officielle EU-sprog.

3. Stk. 1 og 2 er ikke til hinder for, at oplysningerne kan anføres på flere sprog.

*Artikel 16***Udeladelse af visse obligatoriske oplysninger**

1. For så vidt angår glasflasker beregnet til genbrug, som har en uudslettelig mærkning, og som derfor hverken er forsynet med etiket, halsetiket eller krave, er det kun obligatorisk at anføre de oplysninger, der er nævnt i artikel 9, stk. 1, litra a), c), e), f) og l).

2. For så vidt angår emballager eller beholdere, hvis største yderflade har et flademål på under 10 cm<sup>2</sup>, er det kun obligatorisk at anføre de oplysninger, der er nævnt i artikel 9, stk. 1, litra a), c), e) og f). De oplysninger, der er omhandlet i artikel 9, stk. 1, litra b), skal gives på andre måder eller stilles til rådighed på anmodning af forbrugeren.

3. Uden at andre EU-bestemmelser om obligatorisk næringsdeklaration derved tilsidesættes, er den deklaration, der er omhandlet i artikel 9, stk. 1, litra l), ikke obligatorisk for de fødevarer, der er anført i bilag V.

4. Uden at andre EU-bestemmelser om en ingrediensliste eller en obligatorisk næringsdeklaration derved tilsidesættes, er de oplysninger, der er omhandlet i artikel 9, stk. 1, litra b) og l), ikke obligatoriske for drikkevarer, som indeholder mere end 1,2 volumenprocent alkohol.

**▼B**

Kommissionen skal aflægge rapport senest 13. december 2014 vedrørende anvendelse af artikel 18 og artikel 30, stk. 1, på de produkter, som er nævnt i nærværende stykke, og for at forholde sig til, om alkoholholdige drikkevarer i fremtiden bør være omfattet, navnlig af kravet om angivelse af information om energiværdi, og begrundelserne for eventuelle undtagelser under hensyntagen til behovet for at sikre sammenhæng med andre relevante EU-politikker. Kommissionen skal i den forbindelse overveje behovet for at foreslå en definition af »alkoholsodavand«.

Kommissionen skal, hvis det er relevant, lade rapporten ledsage af et lovgivningsforslag vedrørende bestemmelser om en ingrediensliste eller en obligatorisk næringsdeklaration for disse varer.

*AFDELING 2**Nærmere bestemmelser om obligatoriske oplysninger**Artikel 17***Varebetegnelse for fødevaren**

1. Varebetegnelsen for en fødevarer er dens betegnelse ifølge forskrifterne. Hvis en sådan betegnelse ikke findes, er varebetegnelsen for fødevaren dens sædvanlige betegnelse, eller, hvis der ikke findes en sædvanlig betegnelse, eller den sædvanlige betegnelse ikke anvendes, anføres en beskrivende betegnelse for fødevaren.

2. Det er tilladt i den medlemsstat, hvor fødevaren markedsføres, at anvende den varebetegnelse for fødevaren, hvorunder varen lovligt fremstilles og markedsføres i den medlemsstat, hvor produktionen af fødevaren finder sted. Hvis anvendelsen af denne forordnings øvrige bestemmelser, herunder artikel 9, ikke er tilstrækkelig til, at forbrugerne i den medlemsstat, hvor markedsføringen finder sted, kan gøre sig bekendt med fødevarens egentlige art og kan skelne den fra andre fødevarer, som den kunne forveksles med, skal varebetegnelsen for fødevaren dog suppleres med yderligere beskrivende oplysninger, der anføres i tilknytning til varebetegnelsen for fødevaren.

3. I ekstraordinære tilfælde må producentmedlemsstatens varebetegnelse for fødevaren ikke anvendes i den medlemsstat, hvor markedsføringen finder sted, hvis den fødevarer, betegnelsen vedrører i producentmedlemsstaten, i henseende til sin sammensætning eller fremstilling adskiller sig så meget fra den fødevarer, der er kendt under denne betegnelse i den medlemsstat, hvor markedsføringen finder sted, at stk. 2 ikke er tilstrækkelig til at sikre korrekt oplysning af forbrugerne i den medlemsstat, hvor markedsføringen finder sted.

4. Varebetegnelsen for fødevaren må ikke erstattes af en betegnelse, der er beskyttet af intellektuel ejendomsret, et varemærke eller et fantasinavn.

5. I bilag VI er der fastsat særlige bestemmelser om varebetegnelsen for fødevaren og de oplysninger, der skal ledsage den.

**▼B***Artikel 18***Ingrediensliste**

1. Ingredienslisten skal have en passende overskrift eller indledning, som består af eller hvori ordet »ingredienser« indgår. Den skal bestå af en opregning af samtlige ingredienser i fødevaren efter faldende vægt henført til fremstillingstidspunktet.
2. Ingredienserne skal i givet fald angives ved deres specifikke betegnelse i overensstemmelse med reglerne i artikel 17 og i bilag VI.
3. For alle ingredienser, der er til stede i form af industrielt fremstillet nanomateriale, skal dette tydeligt anføres på ingredienslisten. Navnene på disse ingredienser efterfølges af ordet »nano« i parentes.
4. I bilag VII er der fastsat tekniske bestemmelser for anvendelsen af nærværende artikels stk. 1 og 2.

**▼M3**

\_\_\_\_\_

**▼B***Artikel 19***Udeladelse af ingredienslisten**

1. Angivelse af ingredienslisten kan udelades for følgende fødevarer:
  - a) frisk frugt og friske grøntsager, herunder kartofler, som ikke er skrællet, snittet eller behandlet på lignende måde;
  - b) vand, der er tilsat kulsyre, og hvor dette fremgår af betegnelsen
  - c) eddike fremstillet ved gæring, såfremt den udelukkende hidrører fra et enkelt basisprodukt, og der ikke er tilsat nogen anden ingrediens
  - d) ost, smør, fermenteret mælk og fløde, såfremt der ikke er tilsat andre ingredienser end mælkeprodukter, fødevarerenszymer og kulturer af mikroorganismer, der er nødvendige for fremstillingen, eller det salt, som er nødvendigt til fremstilling af anden ost end frisk ost og smelteost
  - e) fødevarer, der består af en enkelt ingrediens,
    - i) hvis varebetegnelse for fødevaren er identisk med ingrediensbetegnelse, eller
    - ii) hvis ingrediensens art klart kan udledes af varebetegnelse for fødevaren.
2. For at tage hensyn til relevansen for forbrugeren af en ingrediensliste over specifikke typer eller kategorier af fødevarer kan Kommissionen i ekstraordinære tilfælde ved hjælp af delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 51 supplere nærværende artikels stk. 1, forudsat at udeladelserne ikke indebærer, at den endelige forbruger eller storkøkkener ikke får fyldestgørende oplysninger.

**▼B***Artikel 20***Udeladelse af fødevarbestanddele i ingredienslisten**

Angivelse i ingredienslisten kan udelades for følgende fødevarbestanddele, jf. dog artikel 21:

- a) bestanddele i en ingrediens, som under fremstillingsprocessen midlertidigt adskilles, for derefter atter at tilsættes i deres oprindelige forhold
- b) fødevaretilsætningsstoffer og fødevaroenzymer,
  - i) der udelukkende er til stede i en fødevar, fordi de fandtes i en eller flere af ingredienserne i den pågældende fødevar, i overensstemmelse med carry-over-princippet, jf. artikel 18, stk. 1, litra a) og b), i forordning (EF) nr. 1333/2008, dog kun såfremt disse stoffer ikke har nogen teknologisk funktion i færdigvaren, eller
  - ii) der anvendes som produktionshjælpemidler
- c) bærestoffer og stoffer, som ikke er fødevaretilsætningsstoffer, men som anvendes på samme måde og med samme formål som bærestoffer, og som anvendes i nødvendige doser
- d) stoffer, der ikke er fødevaretilsætningsstoffer, men som anvendes på samme måde og med samme formål som tekniske hjælpemidler, og som stadig findes i færdigvaren, eventuelt i ændret form
- e) vand:
  - i) når vandet under fremstillingsprocessen udelukkende benyttes til at rekonstituere en koncentreret eller tørret ingrediens, eller
  - ii) for en luge, der sædvanligvis ikke konsumeres.

*Artikel 21***Mærkning af visse stoffer eller produkter, der forårsager allergier eller intolerans**

1. Med forbehold af de nærmere bestemmelser, der er vedtaget i henhold til artikel 44, stk. 2, skal de oplysninger, der er omhandlet i artikel 9, stk. 1, litra c), opfylde følgende krav:

- a) de skal være angivet i ingredienslisten i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 18, stk. 1, med en klar henvisning til betegnelsen på det stof eller det produkt, der er opført i bilag II, og
- b) navnet på stoffet eller produktet, som det fremgår af listen i bilag II, skal fremhæves visuelt på en måde, der klart adskiller det fra de øvrige ingredienser på listen, for eksempel ved hjælp af skrifttype, typografi eller baggrundsfarve.



**▼B**

Hvis der ikke er en ingrediensliste, skal denne angivelse af de i artikel 9, stk. 1, litra c), anførte oplysninger omfatte ordet »indeholder« efterfulgt af betegnelsen på det stof eller det produkt, der er opført i bilag II.

Hvor flere ingredienser eller tekniske hjælpestoffer i en fødevarer hidrører fra ét enkelt stof eller et produkt, der er opført i bilag II, skal det fremgå klart af etiketten for hver af de berørte ingredienser eller tekniske hjælpestoffer.

Angivelse af de i artikel 9, stk. 1, litra c), anførte oplysninger er ikke et krav, hvis varebetegnelsen for fødevarer klart henviser til det pågældende stof eller produkt.

2. For at sikre bedre information til forbrugerne og tage hensyn til den seneste videnskabelige udvikling og tekniske viden skal Kommissionen på ny systematisk undersøge og om nødvendigt opdatere listen i bilag II ved hjælp af delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 51.

Hvis det i tilfælde af en opstået risiko for forbrugernes sundhed er påkrævet af særligt hastende årsager, anvendes proceduren i artikel 52 på delegerede retsakter vedtaget i henhold til nærværende artikel.

*Artikel 22***Mængdeangivelse af ingredienser**

1. Mængden af en ingrediens eller en kategori af ingredienser, der er anvendt til fremstilling eller tilberedning af en fødevarer, angives, hvis den pågældende ingrediens eller kategori af ingredienser:

- a) indgår i varebetegnelsen for fødevarer eller sædvanligvis af forbrugeren forbindes med den varebetegnelse
- b) fremhæves i mærkningen ved hjælp af ord, billeder eller en grafisk fremstilling, eller
- c) er væsentlig med henblik på at karakterisere en fødevarer og adskille den fra andre varer, som den ellers kunne forveksles med på grund af sin varebetegnelse eller sit udseende.

2. I bilag VIII er der fastsat tekniske regler for anvendelse af stk. 1, herunder særlige tilfælde, hvor der for visse ingredienser ikke kræves mængdeangivelse.

*Artikel 23***Nettomængde**

1. En fødevarers nettomængde angives, idet der alt efter omstændighederne anvendes liter, centiliter, milliliter, kilogram eller gram:

- a) i volumenenheder for flydende varer
- b) i vægtenheder for andre varer.

2. For at sikre, at forbrugeren bedre kan forstå fødevareroplysninger på mærkningen, kan Kommissionen ved hjælp af delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 51 for visse nærmere bestemte fødevarer fastsætte, at nettomængden skal udtrykkes på en anden måde end den, der er beskrevet i nærværende artikels stk. 1.

**▼B**

3. I bilag IX er der fastsat tekniske regler for anvendelse af stk. 1, herunder særlige tilfælde, hvor der ikke kræves angivelse af nettomængde.

*Artikel 24***Dato for mindste holdbarhed, sidste anvendelsesdato og nedfrysningsdato**

1. For fødevarer, som i mikrobiologisk henseende er meget letfordærlige, og som derfor efter en kort periode kan udgøre en umiddelbar risiko for menneskers sundhed, skal datoen for mindste holdbarhed erstattes af sidste anvendelsesdato. Efter »sidste anvendelsesdato« betragtes en fødevarer som farlig i henhold til artikel 14, stk. 2-5, i forordning (EF) nr. 178/2002.

2. Datoen anføres i overensstemmelse med bilag X.

3. Med henblik på at sikre en ensartet anvendelse af de nærmere enkeltheder vedrørende angivelsen af datoen for mindste holdbarhed, jf. bilag X, punkt 1, litra c), kan Kommissionen vedtage gennemførelsesretsakter med regler vedrørende dette. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 48, stk. 2.

*Artikel 25***Opbevarings- og anvendelsesforskrifter**

1. I tilfælde, hvor fødevarer kræver særlige opbevarings- og/eller anvendelsesforskrifter, skal disse forskrifter angives.

2. For at muliggøre korrekt opbevaring eller anvendelse af fødevarerne efter åbning af emballagen skal opbevaringsforskrifterne og/eller anvendelsesperioden efter åbning om nødvendigt angives.

*Artikel 26***Oprindelsesland eller herkomststed**

1. Denne artikel finder anvendelse, medmindre andre mærkningsbestemmelser er fastsat i særlige EU-bestemmelser, især Rådets forordning (EF) nr. 509/2006 af 20. marts 2006 om garanterede traditionelle specialiteter i forbindelse med landbrugsprodukter og fødevarer<sup>(1)</sup> og Rådets forordning (EF) nr. 510/2006 af 20. marts 2006 om beskyttelse af geografiske betegnelser og oprindelsesbetegnelser for landbrugsprodukter og fødevarer<sup>(2)</sup>.

2. Angivelse af oprindelsesland eller herkomststed er obligatorisk:

<sup>(1)</sup> EUT L 93 af 31.3.2006, s. 1.

<sup>(2)</sup> EUT L 93 af 31.3.2006, s. 12.

**▼B**

- a) i de tilfælde, hvor undladelse af at give denne oplysning ville kunne vildlede forbrugeren med hensyn til fødevarens egentlige oprindelsesland eller herkomststed, navnlig hvis de oplysninger, der ledsager fødevareren, eller etiketten som helhed ellers ville antyde, at fødevareren har et andet oprindelsesland eller herkomststed
- b) for kød, der omfattes af den kombinerede nomenklatur (KN) under de koder, som er nævnt i bilag XI. Anvendelsen af dette litra forudsætter vedtagelsen af de i stk. 8 anførte gennemførelsesbestemmelser.

3. Hvis fødevarens oprindelsesland eller herkomststed er anført og ikke er det samme som den primære ingrediens':

- a) den pågældende primære ingrediens' oprindelsesland eller herkomststed anføres ligeledes, eller
- b) den primære ingrediens' oprindelsesland eller herkomststed opgives som værende et andet end fødevarens.

Anvendelsen af dette punkt forudsætter vedtagelsen af de i stk. 8 anførte gennemførelsesretsakter.

4. Kommissionen aflægger rapport til Europa-Parlamentet og Rådet inden for fem år efter datoen for anvendelsen af stk. 2, litra b), for at evaluere den obligatoriske angivelse af oprindelsesland eller herkomststed for varer, der er anført i nævnte litra.

5. Kommissionen aflægger rapport til Europa-Parlamentet og Rådet senest 13. december 2014 vedrørende obligatorisk angivelse af oprindelsesland eller herkomststed for følgende typer fødevarer:

- a) andre typer kød end oksekød og de i stk. 2, litra b), nævnte typer
- b) mælk
- c) mælk anvendt som ingrediens i mejeriprodukter
- d) uforarbejdede fødevarer
- e) fødevarer bestående af én enkelt ingrediens
- f) ingredienser, der udgør mere end 50 % af en fødevare.

6. Senest 13. december 2013 aflægger Kommissionen rapport til Europa-Parlamentet og Rådet vedrørende obligatorisk angivelse af oprindelsesland eller herkomststed for kød anvendt som ingrediens.

7. De i stk. 5 og 6 omhandlede rapporter skal tage hensyn til forbrugers behov for at blive informeret, gennemførligheden af en obligatorisk angivelse af oprindelsesland eller herkomststed og en analyse af omkostninger og fordele ved at indføre sådanne foranstaltninger, herunder den retlige påvirkning af det indre marked, og hvordan den internationale handel påvirkes.

**▼B**

Kommissionen kan lade disse rapporter ledsage af forslag om ændring af de relevante EU-bestemmelser.

8. Senest 13. december 2013 skal Kommissionen, efter at der er foretaget konsekvensanalyser, vedtage gennemførelsesretsakter vedrørende anvendelsen af nærværende artikels stk. 2, litra b), og anvendelsen af nærværende artikels stk. 3. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 48, stk. 2.

9. For fødevarer omhandlet i stk. 2, litra b), stk. 5, litra a), og stk. 6 skal rapporter og konsekvensanalyser i henhold til nærværende artikel bl.a. beskæftige sig med de forskellige muligheder for at angive fødevarernes oprindelsesland eller herkomststed, særlig hvad angår hver enkelt af de følgende vigtige oplysninger om dyrene:

- a) fødested
- b) opdrætssted
- c) slagtested.

*Artikel 27***Brugsanvisninger**

1. Brugsanvisningen for en fødevarer skal være udformet på en sådan måde, at fødevareren kan anvendes på hensigtsmæssig måde.
2. Kommissionen kan vedtage gennemførelsesretsakter, der fastsætter detaljerede bestemmelser om gennemførelsen af stk. 1 for visse fødevarer. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 48, stk. 2.

*Artikel 28***Alkoholindhold**

1. De nærmere bestemmelser for angivelse af alkoholindhold udtrykt i volumen fastsættes for så vidt angår produkter, der klassificeres i KN under kode 2204, ved de særlige EU-bestemmelser, som gælder for disse produkter.
2. Det virkelige alkoholindhold udtrykt i volumen for drikkevarer, der indeholder mere end 1,2 volumenprocent alkohol, bortset fra varer, der er omhandlet i stk. 1, angives i overensstemmelse med bilag XII.

*AFDELING 3****Næringsdeklaration****Artikel 29***Sammenhæng med anden lovgivning**

1. Denne afdeling finder ikke anvendelse på fødevarer, der er omfattet af følgende retsakter:

**▼B**

- a) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/46/EF af 10. juni 2002 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivninger om kosttilskud <sup>(1)</sup>
- b) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/54/EF af 18. juni 2009 om udvinding og markedsføring af naturligt mineralvand <sup>(2)</sup>.

2. Denne afdeling finder anvendelse, uden at Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/39/EF af 6. maj 2009 om fødevarer bestemt til særlig ernæring <sup>(3)</sup> og særdirektiver som omhandlet i direktivets artikel 4, stk. 1, derved tilsidesættes.

*Artikel 30***Indhold**

1. Den obligatoriske næringsdeklaration skal indeholde følgende oplysninger:

- a) energiværdi og
- b) ►**C2** mængden af fedt, mættede fedtsyrer, kulhydrat, sukkerarter, protein og salt. ◀

En erklæring om, at saltindholdet udelukkende skyldes forekomsten af naturligt forekommende natrium, kan eventuelt anbringes i nær tilknytning til næringsdeklarationen.

2. Indholdet af den obligatoriske næringsdeklaration, jf. stk. 1, kan suppleres med oplysninger om mængden af et eller flere af følgende elementer:

- a) enkeltumættede fedtsyrer
- b) flerumættede fedtsyrer
- c) polyoler
- d) stivelse
- e) kostfibre
- f) vitaminer og mineraler som anført i bilag XIII, del A, punkt 1, når de forekommer i betydelig mængde som defineret i bilag XIII, del A, punkt 2.

3. Hvis mærkningen af en færdigpakket fødevarer omfatter den obligatoriske næringsdeklaration, jf. stk. 1, kan følgende information gentages på den:

- a) energiværdien, eller
- b) energiværdien sammen med mængden af fedt, mættede fedtsyrer, sukkerarter og salt.

<sup>(1)</sup> EFT L 183 af 12.7.2002, s. 51.

<sup>(2)</sup> EUT L 164 af 26.6.2009, s. 45.

<sup>(3)</sup> EUT L 124 af 20.5.2009, s. 21.

**▼B**

4. Uanset artikel 36, stk. 1, kan indholdet af næringsdeklarationen begrænses til kun energiværdien, hvis mærkningen af de varer, der er omhandlet i artikel 16, stk. 4, omfatter en næringsdeklaration.

5. Med forbehold af artikel 44 og uanset artikel 36, stk. 1, kan indholdet af næringsdeklarationen, hvis mærkningen af de varer, der er omhandlet i artikel 44, stk. 1, omfatter en næringsdeklaration, begrænses til kun:

a) energiværdien, eller

b) energiværdien sammen med mængden af fedt, mættede fedtsyrer, sukkerarter og salt.

6. For at tage hensyn til relevansen af oplysningerne i nærværende artikels stk. 2-5 for forbrugeroplysningen kan Kommissionen ved hjælp af delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 51 ændre listerne i nærværende artikels stk. 2-5 ved at indsætte eller slette oplysninger.

7. Senest 13. december 2014 forelægger Kommissionen, under hensyntagen til videnskabelig dokumentation og erfaringer indhøstet i medlemsstaterne, en rapport om forekomsten af transfedtsyrer i fødevarer og i Unionens befolknings kost som helhed. Formålet med rapporten er at vurdere virkningerne af relevante metoder, der kan sætte forbrugerne i stand til at vælge sundere mad og sundere kost i det hele taget, eller som kan fremme udbuddet af sundere fødevarer til forbrugerne, herunder bl.a. udlevering af information til forbrugerne om transfedtsyrer eller indførelse af restriktioner for deres anvendelse. Kommissionen skal, hvis det er relevant, lade rapporten ledsage af et lovgivningsforslag.

*Artikel 31***Beregning**

1. Energiværdien beregnes ved anvendelse af omregningsfaktorerne i bilag XIV.

2. Kommissionen kan ved hjælp af delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 51 vedtage omregningsfaktorer for vitaminer og mineraler som anført i bilag XIII, del A, punkt 1, med henblik på en mere præcis beregning af indholdet af sådanne vitaminer og mineraler i fødevarer. Disse omregningsfaktorer tilføjes i bilag XIV.

3. Den energiværdi og de mængder af næringsstoffer, der er omhandlet i artikel 30, stk. 1-5, skal henføre til fødevaren, således som den sælges.

Hvis det er hensigtsmæssigt, kan disse oplysninger gives for fødevaren i tilberedt stand, forudsat at tilberedningsmåden er beskrevet tilstrækkeligt detaljeret, og at oplysningerne vedrører fødevaren, således som den forudsættes konsumeret.

**▼B**

4. De deklarerede værdier skal være gennemsnitsværdier behørigt fastsat på et af følgende grundlag, alt efter tilfældet:

- a) fabrikantens analyse af fødevareren
- b) en beregning udført på basis af kendte eller faktiske gennemsnitsværdier vedrørende de anvendte ingredienser, eller
- c) en beregning på basis af sædvanligvis fastlagte og accepterede data.

Kommissionen kan vedtage gennemførelsesretsakter, der fastsætter nærmere bestemmelser vedrørende en ensartet gennemførelse af dette stykke for så vidt angår præcisionen af de deklarerede værdier, f.eks. forskellene mellem de deklarerede tal og de tal, der konstateres ved offentlig kontrol. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 48, stk. 2.

*Artikel 32***Angivelse pr. 100 g eller pr. 100 ml**

1. Energiværdien og mængden af næringsstoffer, jf. artikel 30, stk. 1-5, udtrykkes ved anvendelse af de måleenheder, der er anført i bilag XV.
2. Energiværdien og mængden af næringsstoffer, jf. artikel 30, stk. 1-5, udtrykkes pr. 100 g eller pr. 100 ml.
3. Hvis deklARATIONEN omfatter vitaminer og mineraler, udtrykkes indholdet foruden udtryksformen i stk. 2 som en procentdel af de referenceindtag, der er fastsat i bilag XIII, del A, punkt 1, pr. 100 g eller pr. 100 ml.
4. Foruden udtryksformen i denne artikels stk. 2 kan energiværdien og mængderne af næringsstoffer, jf. artikel 30, stk. 1, 3, 4 og 5, udtrykkes, alt efter hvad der er relevant, som en procentdel af de referenceindtag, der er fastsat i bilag XIII, del B, pr. 100 g eller pr. 100 ml.
5. Såfremt der anføres information i henhold til stk. 4, skal der i umiddelbar nærhed heraf tilføjes følgende erklæring: »Referenceindtag for en voksen gennemsnitsperson (8 400 kJ/2 000 kcal)«.

*Artikel 33***Angivelse pr. portion eller pr. forbrugsenhed**

1. I følgende tilfælde kan energiværdien og mængderne af næringsstoffer, jf. artikel 30, stk. 1-5, udtrykkes pr. portion og/eller pr. forbrugsenhed, som er letgenkendelig for forbrugeren, forudsat at den anvendte portion eller enhed er anført på etiketten, og at antallet af portioner eller enheder i pakningen er angivet:

**▼B**

- a) foruden udtryksformen pr. 100 g eller pr. 100 ml i artikel 32, stk. 2
- b) foruden udtryksformen pr. 100 g eller pr. 100 ml i artikel 32, stk. 3, for så vidt angår mængderne af vitaminer og mineraler
- c) foruden eller i stedet for udtryksformen pr. 100 g eller pr. 100 ml i artikel 32, stk. 4.

2. Uanset artikel 32, stk. 2, kan i de tilfælde, der er omhandlet i artikel 30, stk. 3, litra b), mængden af næringsstoffer og/eller procentdelen af de referenceindtag, der er fastsat i bilag XIII, del B, udtrykkes udelukkende pr. portion eller pr. forbrugsenhed.

Når mængden af næringsstoffer er udtrykt udelukkende pr. portion eller pr. forbrugsenhed i overensstemmelse med første afsnit, udtrykkes energiværdien pr. 100 g eller pr. 100 ml og pr. portion eller pr. forbrugsenhed.

3. Uanset artikel 32, stk. 2, kan energiværdien og mængden af næringsstoffer og/eller procentdelen af de referenceindtag, der er fastsat i bilag XIII, del B, udtrykkes udelukkende pr. portion eller pr. forbrugsenhed i de tilfælde, der er omhandlet i artikel 30, stk. 5.

4. Den anvendte portion eller enhed angives i nær tilknytning til næringsdeklarationen.

5. Med henblik på at sikre en ensartet gennemførelse af angivelsen af næringsdeklarationen pr. portion eller pr. forbrugsenhed og for at give forbrugeren et ensartet sammenligningsgrundlag skal Kommissionen under hensyntagen til forbrugernes faktiske forbrugsadfærd og til kostanbefalinger ved hjælp af gennemførelsesretsakter vedtage bestemmelser om udtrykket pr. portion eller pr. forbrugsenhed for specifikke kategorier af fødevarer. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 48, stk. 2.

*Artikel 34***Præsentation**

1. Oplysningerne i artikel 30, stk. 1 og 2, skal være anført i samme synsfelt. ►**C1** De skal angives samlet i et tydeligt format og i givet fald i den rækkefølge, der er anført i bilag XV. ◀

2. De oplysninger, som der henvises til i artikel 30, stk. 1 og 2, skal anføres, hvis pladsen er tilstrækkelig, i tabelformat med tallene under hinanden. Er pladsen ikke tilstrækkelig, opstilles deklARATIONEN i linjeformat.

3. Oplysningerne i artikel 30, stk. 3, skal anføres

a) i det primære synsfelt samt

b) ved anvendelse af en skriftstørrelse i overensstemmelse med artikel 13, stk. 2.



**▼B**

Oplysningerne i artikel 30, stk. 3, kan anføres i et andet format end det, der er angivet i nærværende artikels stk. 2.

4. Oplysningerne i artikel 30, stk. 4 og 5, kan anføres i et andet format end det, der er angivet i nærværende artikels stk. 2.

5. Hvis energiværdien eller mængden af næringsstof(fer) i et produkt er ubetydelig, kan oplysningerne vedrørende disse elementer erstattes af en erklæring som f.eks. »Indeholder ubetydelige mængder af ...«, som anbringes i nær tilknytning til næringsdeklarationen, hvis der findes en sådan.

Med henblik på at sikre en ensartet gennemførelse af dette stykke kan Kommissionen vedtage gennemførelsesretsakter vedrørende den energiværdi og de mængder af næringsstoffer, jf. artikel 30, stk. 1-5, som kan anses for at være ubetydelige. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 48, stk. 2.

6. Med henblik på at sikre en ensartet anvendelse af præsentationsmåden for næringsdeklarationen i de formater, der er omhandlet i nærværende artikels stk. 1-4, kan Kommissionen vedtage gennemførelsesretsakter herom. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 48, stk. 2.

*Artikel 35***Supplerende udtryks- og præsentationsformer**

1. Som supplement til de udtryksformer, der er omhandlet i artikel 32, stk. 2 og 4, og artikel 33 og til den præsentation, som der henvises til i artikel 34, stk. 2, kan energiværdien og mængden af næringsstoffer, jf. artikel 30, stk. 1 til 5, angives ved andre udtryksformer og/eller præsenteres ved anvendelse af grafik eller symboler foruden ord eller tal, forudsat at følgende krav er opfyldt:

- a) de bygger på forsvarlige og videnskabeligt holdbare forbrugerundersøgelser og vildleder ikke forbrugeren, jf. artikel 7
- b) deres udvikling er resultatet af en høring af et bredt udvalg af interessegrupper
- c) de har til formål at gøre fødevarens bidrag til eller betydning for kostens energi- og næringsstofindhold lettere begribeligt for forbrugeren
- d) der foreligger videnskabeligt holdbar dokumentation for, at gennemsnitsforbrugeren kan forstå og anvende disse udtryks- og præsentationsformer, således som de er udformet
- e) hvad angår andre udtryksformer, er de baseret enten på de harmoniserede referenceindtag, der er fastsat i bilag XIII, eller, hvis sådanne ikke er fastlagt, på almindeligt anerkendt videnskabelig rådgivning om indtag af energi eller næringsstoffer

**▼B**

- f) de er objektive og ikkediskriminerende, og
- g) deres anvendelse medfører ikke hindringer for den frie bevægelighed for varer.

2. Medlemsstaterne kan anbefale ledere af fødevarer virksomheder at anvende en eller flere supplerende måder at udtrykke eller præsentere næringsdeklarationen på, som de anser for bedst at opfylde kravene i stk. 1, litra a)-g). Medlemsstaterne giver Kommissionen nærmere oplysninger om sådanne supplerende udtryks- og præsentationsformer.

3. Medlemsstaterne sikrer en passende overvågning af de supplerende udtryks- eller præsentationsformer for næringsdeklarationen, der findes på deres områdes marked.

For at lette overvågningen af anvendelsen af sådanne supplerende udtryks- eller præsentationsformer kan medlemsstaterne pålægge de ledere af fødevarer virksomheder, der på deres område markedsfører fødevarer med sådanne oplysninger, at underrette den kompetente myndighed om anvendelsen af supplerende udtryks- eller præsentationsformer og at give myndigheden den relevante dokumentation for overholdelsen af kravene fastlagt i stk. 1, litra a)-g). I sådanne tilfælde kan der også kræves meddelelse om ophør med anvendelsen af de supplerende udtryks- eller præsentationsformer.

4. Kommissionen fremmer og tilrettelægger udveksling af oplysninger mellem medlemsstaterne, Kommissionen selv og interessenter om spørgsmål i forbindelse med anvendelsen af supplerende udtryks- eller præsentationsformer for næringsdeklarationen.

5. På baggrund af de indhøstede erfaringer fremlægger Kommissionen senest den 13. december 2017 en rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om anvendelsen af de supplerende udtryks- og præsentationsformer, om deres indvirkning på det indre marked og om hensigtsmæssigheden af yderligere harmonisering af disse udtryks- og præsentationsformer. Med henblik herpå giver medlemsstaterne Kommissionen relevante oplysninger om anvendelsen af sådanne supplerende udtryks- eller præsentationsformer på deres områdes marked. Kommissionen kan lade denne rapport ledsage af forslag om ændring af de relevante EU-bestemmelser.

6. Med henblik på at sikre en ensartet gennemførelse af denne artikel vedtager Kommissionen gennemførelsesretsakter, som fastsætter nærmere bestemmelser vedrørende gennemførelsen af nærværende artikels stk. 1, 3 og 4. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 48, stk. 2.

## KAPITEL V

## FRIVILLIG FØDEVAREINFORMATION

*Artikel 36***Krav**

1. Hvis fødevarerinformation omhandlet i artikel 9 og 10 gives på frivilligt grundlag, skal den opfylde de krav, der er fastsat i kapitel IV, afdeling 2 og 3.

**▼B**

2. Fødevareinformation, der gives på frivilligt grundlag, skal opfylde følgende krav:

- a) den må ikke vildlede forbrugeren, jf. artikel 7
- b) den må ikke være uklar eller forvirrende for forbrugeren
- c) den skal i givet fald bygge på relevante videnskabelige oplysninger.

3. Kommissionen vedtager gennemførelsesretsakter om anvendelsen af kravene i nærværende artikels stk. 2 for følgende frivillige fødevareinformation:

- a) oplysninger om mulig og utilsigtet forekomst i fødevarer af stoffer eller produkter, der forårsager allergier eller intolerans
- b) oplysninger om fødevarers egnethed for vegetarianer og veganere
- c) angivelsen af referenceindtag for specifikke befolkningsgrupper ud over de referenceindtag, der er fastsat i bilag XIII og

**▼MI**

d) oplysninger om fravær eller reduceret forekomst af gluten i fødevarer.

**▼B**

Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 48, stk. 2.

4. Hvis ledere af fødevarevirksomheder giver indbyrdes afvigende frivillig fødevareinformation, som kan vildlede eller forvirre forbrugeren, kan Kommissionen med henblik på at sikre en passende forbrugeroplysning vedtage bestemmelser om frivillig fødevareinformation ud over den, der er omhandlet i nærværende artikels stk. 3, ved anvendelse af delegerede retsakter i henhold til artikel 51.

*Artikel 37***Præsentation**

Frivillige fødevareoplysninger må ikke anføres, så det går ud over den plads, der er til rådighed for de obligatoriske fødevareoplysninger.

## KAPITEL VI

**NATIONALE FORANSTALTNINGER***Artikel 38***Nationale foranstaltninger**

1. For så vidt angår spørgsmål, der specifikt harmoniseres i denne forordning, må medlemsstaterne ikke vedtage eller opretholde nationale foranstaltninger, medmindre dette tillades i EU-retten. Disse nationale foranstaltninger må ikke medføre hindringer for varernes frie bevægelighed som f.eks. diskrimination i forhold til fødevarer fra andre medlemsstater.

**▼B**

2. Med forbehold af artikel 39 kan medlemsstaterne vedtage nationale foranstaltninger vedrørende spørgsmål, der ikke specifikt harmoniseres i denne forordning, forudsat at de ikke forbyder, hindrer eller begrænser den frie bevægelighed for varer, som er i overensstemmelse med denne forordning.

*Artikel 39***Nationale foranstaltninger vedrørende supplerende obligatoriske oplysninger**

1. Som supplement til de obligatoriske oplysninger, jf. artikel 9, stk. 1, og artikel 10, kan medlemsstaterne efter proceduren i artikel 45 vedtage foranstaltninger indeholdende krav om supplerende obligatoriske oplysninger om specifikke typer eller kategorier af fødevarer, der er begrundet i mindst et af følgende:

- a) beskyttelse af folkesundheden
- b) beskyttelse af forbrugerne
- c) bekæmpelse af svig
- d) beskyttelse af industriel og kommerciel ejendomsret samt angivelser af herkomststed, kontrollerede oprindelsesbetegnelser og bekæmpelse af illoyal konkurrence.

2. Medlemsstaterne kan kun indføre obligatorisk angivelse af fødevarers oprindelsesland eller herkomststed i henhold til stk. 1, hvis forbindelsen mellem visse af fødewarens kvaliteter og dens oprindelse eller herkomst er dokumenteret. Når medlemsstaterne meddeler Kommissionen sådanne foranstaltninger, fremlægger de dokumentation for, at de fleste forbrugere tillægger en sådan oplysning stor værdi.

*Artikel 40***Mælk og mejeriprodukter**

Medlemsstaterne kan fastsætte undtagelser fra artikel 9, stk. 1, og artikel 10, stk. 1, for mælk og mejeriprodukter, der er tappet i glasflasker, som er beregnet til genbrug.

De meddeler straks Kommissionen disse foranstaltninger.

*Artikel 41***Alkoholholdige drikkevarer**

Indtil der er vedtaget EU-bestemmelser som omhandlet i artikel 16, stk. 4, kan medlemsstaterne opretholde nationale foranstaltninger vedrørende angivelse af ingredienser i drikkevarer, der indeholder mere end 1,2 volumenprocent alkohol.

*Artikel 42***Angivelse af nettomængde**

I mangel af EU-bestemmelser, jf. artikel 23, stk. 2, om angivelse af nettomængde for nærmere bestemte fødevarer på en måde, der afviger fra den, der er fastsat i artikel 23, stk. 1, kan medlemsstaterne opretholde nationale foranstaltninger vedtaget inden den 12. december 2011.

**▼B**

Medlemsstaterne underretter senest 13. december 2014 Kommissionen om sådanne foranstaltninger. Kommissionen orienterer de øvrige medlemsstater herom.

*Artikel 43***Frivillig angivelse af referenceindtag for specifikke befolkningsgrupper**

Indtil der er vedtaget EU-bestemmelser som omhandlet i artikel 36, stk. 3, litra c), kan medlemsstaterne vedtage nationale foranstaltninger om frivillig angivelse af referenceindtag for specifikke befolkningsgrupper.

Medlemsstaterne meddeler straks Kommissionen teksten til disse foranstaltninger.

*Artikel 44***Nationale foranstaltninger vedrørende ikke-færdigpakkede fødevarer**

1. For fødevarer, der udbydes til den endelige forbruger og til stor-køkkener uden at være færdigpakkede, eller for fødevarer, der pakkes på salgsstedet på anmodning af køberen eller er færdigpakkede med henblik på direkte salg,

- a) er angivelse af oplysningerne i artikel 9, stk. 1, litra c), obligatorisk
- b) er angivelse af andre oplysninger omhandlet i artikel 9 og 10 ikke obligatorisk, medmindre medlemsstaterne vedtager nationale foranstaltninger, der kræver, at nogle af eller alle disse oplysninger eller elementer af disse oplysninger skal angives.

2. Medlemsstaterne kan vedtage nationale foranstaltninger for, hvordan de i stk. 1 omhandlede oplysninger eller elementer af disse oplysninger skal gøres tilgængelige, ►**C1** herunder i givet fald deres udtryks- og præsentationsform. ◀

3. Medlemsstaterne meddeler straks Kommissionen teksten til de foranstaltninger, der er omhandlet i stk. 1, litra b), og stk. 2.

*Artikel 45***Notifikationsprocedure**

1. Når der henvises til denne artikel, underretter en medlemsstat, der finder det nødvendigt at vedtage ny lovgivning om fødevarerinformation, på forhånd Kommissionen og de øvrige medlemsstater om de påtænkte foranstaltninger, samtidig med at den anfører, hvilke motiver der ligger til grund herfor.

2. Kommissionen hører Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed, der er nedsat ved artikel 58, stk. 1, i forordning (EF) nr. 178/2002, hvis Kommissionen finder en høring formålstjenlig, eller hvis en medlemsstat anmoder herom. I så fald sikrer Kommissionen, at denne proces er gennemsigtig for alle interessenter.

**▼B**

3. Den medlemsstat, der finder det nødvendigt at vedtage ny lovgivning om fødevarerinformation, kan først træffe de påtænkte foranstaltninger tre måneder efter den i stk. 1 omhandlede underretning, forudsat at den ikke har modtaget en negativ udtalelse fra Kommissionen.

4. Hvis Kommissionens udtalelse er negativ, indleder Kommissionen, inden udløbet af den i stk. 3 i nærværende artikel omhandlede frist, den i artikel 48, stk. 2, omhandlede undersøgelsesprocedure med henblik på at afgøre, hvorvidt de påtænkte foranstaltninger kan iværksættes om fornødent med passende ændringer.

5. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/34/EF af 22. juni 1998 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske standarder og forskrifter samt forskrifter for informationsfundets tjenester<sup>(1)</sup> finder ikke anvendelse på foranstaltninger, der er omfattet af underretningsproceduren i denne artikel.

## KAPITEL VII

**GENNEMFØRELSESBESTEMMELSER, ÆNDRINGSBESTEMMELSER OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER***Artikel 46***Ændringer af bilagene**

For at tage hensyn til tekniske fremskridt, den videnskabelige udvikling, forbrugernes sundhed og forbrugernes informationsbehov, og med forbehold af bestemmelserne i artikel 10, stk. 2, og artikel 21, stk. 2, om ændring af bilag II og III, kan Kommissionen ved hjælp af delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 51 ændre bilagene til denne forordning.

*Artikel 47***Overgangsperiode og anvendelsesdato for gennemførelsesforanstaltningerne og de delegerede retsakter**

1. Med forbehold af nærværende artikels stk. 2 skal Kommissionen, når den udøver de beføjelser, som den tillægges ved denne forordning til at vedtage foranstaltninger ved hjælp af gennemførelsesretsakter efter undersøgelsesproceduren i artikel 48, stk. 2, eller ved hjælp af delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 51:

- a) fastlægge en passende overgangsperiode for anvendelsen af de nye foranstaltninger, hvor fødevarer med etiketter, der ikke er i overensstemmelse med de nye foranstaltninger, kan markedsføres, og hvor lagre af sådanne fødevarer, der er markedsført inden udløbet af overgangsperioden, fortsat kan sælges efter udløbet af overgangsperioden, indtil lagrene er opbrugt, og
- b) sikre, at disse foranstaltninger finder anvendelse fra den 1. april i et givet kalenderår.

<sup>(1)</sup> EFT L 204 af 21.7.1998, s. 37.

**▼B**

2. Stk. 1 finder ikke anvendelse i hastetilfælde, hvor formålet med foranstaltningerne i nævnte stykke er beskyttelse af menneskers sundhed.

*Artikel 48***Udvalgsprocedure**

1. Kommissionen bistås af Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed, oprettet ved artikel 58, stk. 1, i forordning (EF) nr. 178/2002. Dette udvalg er et udvalg som omhandlet i forordning (EU) nr. 182/2011.

2. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 5 i forordning (EU) nr. 182/2011.

Afgiver udvalget ikke nogen udtalelse, vedtager Kommissionen ikke udkastet til gennemførelsesretsakt, og artikel 5, stk. 4, tredje afsnit, i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendes.

*Artikel 49***Ændringer af forordning (EF) nr. 1924/2006**

Artikel 7, stk. 1 og 2, i forordning (EF) nr. 1924/2006 affattes således:

»I forbindelse med en ernærings- og/eller sundhedsanprisning er det obligatorisk at angive næringsdeklaration på produktet, undtagen når der er tale om generiske reklamer. De oplysninger, der skal angives, er de i artikel 30, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1169/2011 af 25. oktober 2011 om fødevareinformation til forbrugerne (\*) omhandlede. I forbindelse med en ernærings- og/eller sundhedsanprisning for et næringsstof, der er omhandlet i artikel 30, stk. 2, i forordning (EU) nr. 1169/2011, angives mængden af dette næringsstof i overensstemmelse med artikel 31-34 i nævnte forordning.

Mængden af det eller de stoffer, som ernærings- eller sundhedsanprisningen vedrører, og som ikke fremgår af næringsdeklarationen, angives i samme synsfelt som næringsdeklarationen og angives i overensstemmelse med artikel 31, 32 og 33 i forordning (EU) nr. 1169/2011. De måleenheder, der anvendes til at angive mængden af stoffet, skal være relevante for hvert af de pågældende stoffer.

(\*) EUT L 304 af 22.11.2011, s. 18«.

*Artikel 50***Ændringer af forordning (EF) nr. 1925/2006**

Artikel 7, stk. 3, i forordning (EF) nr. 1925/2006 affattes således:

»3. Næringsdeklaration på produkter tilsat vitaminer og mineraler, der er omfattet af denne forordning, er obligatorisk. Deklarationen skal indeholde de oplysninger, der er nævnt i artikel 30, stk.

**▼B**

1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1169/2011 af 25. oktober 2011 om fødevareinformation til forbrugerne (\*), samt en angivelse af de samlede mængder af de tilsatte vitaminer og mineraler efter tilsætning til fødevarer.

(\*) EUT L 304 af 22.11.2011, s. 18«.

*Artikel 51***Udøvelse af de delegerede beføjelser**

1. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter tillægges Kommissionen på de i denne artikel fastlagte betingelser.

2. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter, jf. artikel 9, stk. 3, artikel 10, stk. 2, artikel 12, stk. 3, artikel 13, stk. 4, artikel 18, stk. 5, artikel 19, stk. 2, artikel 21, stk. 2, artikel 23, stk. 2, artikel 30, stk. 6, artikel 31, stk. 2, artikel 36, stk. 4, og artikel 46, tillægges Kommissionen for en periode på fem år efter 12. december 2011. Kommissionen udarbejder en rapport vedrørende delegationen af beføjelser senest ni måneder inden udløbet af femårsperioden. Delegationen af beføjelser forlænges stiltiende for perioder af samme varighed, medmindre Europa-Parlamentet eller Rådet modsætter sig en sådan forlængelse senest tre måneder inden udløbet af hver periode.

3. Den i artikel 9, stk. 3, artikel 10, stk. 2, artikel 12, stk. 3, artikel 13, stk. 4, artikel 18, stk. 5, artikel 19, stk. 2, artikel 21, stk. 2, artikel 23, stk. 2, artikel 30, stk. 6, artikel 31, stk. 2, stk. 36, stk. 4 og artikel 46 omhandlede delegation af beføjelser kan til enhver tid tilbagekaldes af Europa-Parlamentet eller Rådet. En afgørelse om tilbagekaldelse bringer delegationen af de beføjelser, der er angivet i den pågældende afgørelse, til ophør. Den får virkning dagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende* eller på et senere tidspunkt, der angives i afgørelsen. Den berører ikke gyldigheden af delegerede retsakter, der allerede er i kraft.

4. Så snart Kommissionen vedtager en delegeret retsakt, giver den samtidig Europa-Parlamentet og Rådet meddelelse herom.

5. En delegeret retsakt vedtaget i henhold til artikel 9, stk. 3, artikel 10, stk. 2, artikel 12, stk. 3, artikel 13, stk. 4, artikel 18, stk. 5, artikel 19, stk. 2, artikel 21, stk. 2, artikel 23, stk. 2, artikel 30, stk. 6, artikel 31, stk. 2, artikel 36, stk. 4, og artikel 46, træder kun i kraft, hvis hverken Europa-Parlamentet eller Rådet har gjort indsigelse inden for en frist på to måneder fra meddelelsen af den pågældende retsakt til Europa-Parlamentet og Rådet, eller hvis Europa-Parlamentet og Rådet inden udløbet af denne frist begge har informeret Kommissionen om, at de ikke agter at gøre indsigelse. Fristen forlænges med to måneder på Europa-Parlamentets eller Rådets initiativ.



**▼B***Artikel 52***Hasteprocedure**

1. Delegerede retsakter vedtaget i henhold til denne artikel træder i kraft straks og anvendes, så længe der ikke er gjort indsigelse i henhold til stk. 2. I meddelelsen til Europa-Parlamentet og Rådet af en delegeret retsakt anføres begrundelsen for anvendelse af hasteproceduren.
2. Europa-Parlamentet eller Rådet kan efter proceduren i artikel 51, stk. 5, gøre indsigelse mod en delegeret retsakt. I så fald skal Kommissionen ophæve retsakten straks efter Europa-Parlamentets eller Rådets meddelelse af afgørelsen om at gøre indsigelse.

*Artikel 53***Ophævelse**

1. Direktiv 87/250/EØF, 90/496/EØF, 1999/10/EF, 2000/13/EF, 2002/67/EF og 2008/5/EF og forordning (EF) nr. 608/2004 ophæves med virkning fra 13. december 2014.
2. Henvisninger til de ophævede retsakter betragtes som henvisninger til denne forordning.

*Artikel 54***Overgangsforanstaltninger**

1. Fødevarer, der er markedsført eller mærket inden den 13. december 2014, og som ikke opfylder forordningens krav, kan markedsføres, indtil fødevarerlagrene er opbrugt.

Fødevarer, der er markedsført eller mærket inden den 13. december 2016, og som ikke opfylder kravene fastlagt i artikel 9, stk. 1, litra l), kan markedsføres, indtil fødevarerlagrene er opbrugt.

Fødevarer, der er markedsført eller mærket inden den 1. januar 2014 og som ikke opfylder kravene fastlagt i bilag VI, del B, kan markedsføres, indtil fødevarerlagrene er opbrugt.

2. Mellem den 13. december 2014 og den 13. december 2016 skal næringsdeklarationen, hvis den gives på frivillig basis, opfylde artikel 30-35.

3. Uanset direktiv 90/496/EØF, artikel 7 i forordning (EF) nr. 1924/2006 og artikel 7, stk. 3, i forordning (EF) nr. 1925/2006 kan fødevarer, der er mærket i overensstemmelse med nærværende forordnings artikel 30-35, markedsføres inden den 13. december 2014.

**▼B**

Uanset Kommissionens forordning (EF) nr. 1162/2009 af 30. november 2009 om overgangsforanstaltninger i forbindelse med gennemførelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 853/2004, (EF) nr. 854/2004 og (EF) nr. 882/2004 <sup>(1)</sup> kan fødevarer mærket i overensstemmelse med bilag VI, del B, i nærværende forordning markedsføres inden den 1. januar 2014.

*Artikel 55***Ikrafttræden og anvendelsesdato**

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Den anvendes fra den 13. december 2014, med undtagelse af artikel 9, stk. 1, litra l), der anvendes fra den 13. december 2016, og bilag VI, del B, der anvendes fra den 1. januar 2014.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

---

<sup>(1)</sup> EUT L 314 af 1.12.2009, s. 10.

**▼B***BILAG I***SÆRLIGE DEFINITIONER**

Jf. artikel 2, stk. 4

1. Ved »næringsdeklaration« forstås oplysning om:
  - a) energiværdi eller
  - b) ►C1 energiværdi og udelukkende et eller flere af følgende næringsstoffer: ◄
    - fedt (mættede fedtsyrer, enkeltumættede fedtsyrer, flerumættede fedtsyrer)
    - kulhydrat (sukkerarter, polyoler, stivelse)
    - salt
    - kostfibre
    - protein
    - alle vitaminer og mineraler anført i bilag XIII, del A, punkt 1, når de forekommer i betydelig mængde som defineret i bilag XIII, del A, punkt 2.
2. Ved »fedt« forstås det samlede indhold af lipider, herunder phospholipider.
3. Ved »mættede fedtsyrer« forstås fedtsyrer uden dobbeltbinding.
4. Ved »transfedtsyrer« forstås fedtsyrer med mindst én ikke-konjugeret (dvs. afbrudt af mindst én methylen-gruppe) kulstof-kulstof-dobbelbinding i transkonfigurationen.
5. Ved »enkeltumættede fedtsyrer« forstås fedtsyrer med én cis-dobbelbinding.
6. Ved »flerumættede fedtsyrer« forstås alle fedtsyrer med to eller flere cis, cis-methylen-afbrudte dobbeltbindinger.
7. Ved »kulhydrat« forstås ethvert kulhydrat, som nedbrydes i menneskets stofskifte, herunder polyoler.
8. Ved »sukkerarter« forstås alle monosaccharider og disaccharider, som forekommer i fødevarer, med undtagelse af polyoler.
9. Ved »polyoler« forstås alkoholer, der indeholder mere end to hydroxylgrupper.
10. Ved »protein« forstås proteinindholdet beregnet efter formlen: protein = totalt Kjeldahl nitrogen  $\times$  6,25.
11. Ved »salt« forstås salt svarende til indholdet beregnet efter formlen: salt = natrium  $\times$  2,5.
12. Ved »kostfiber« forstås kulhydratpolymerer med tre eller flere monomere enheder, som hverken fordøjes eller optages i tyndtarmen hos mennesker, og som tilhører følgende kategorier:
  - spiselige kulhydratpolymerer, der forekommer naturligt i fødevarer, som de indtages
  - spiselige kulhydratpolymerer fra råvarer til fødevarer, der er fremkommet ved fysiske, enzymatiske eller kemiske processer, og som har en positiv fysiologisk virkning, der er påvist ved almindeligt anerkendt videnskabelig dokumentation
  - spiselige syntetiske kulhydratpolymerer, som har en positiv fysiologisk virkning, der er påvist ved almindeligt anerkendt videnskabelig dokumentation.
13. Ved »gennemsnitsværdi« forstås den værdi, der bedst repræsenterer den mængde næringsstof, som en given fødevarer indeholder, og ved hvilken der tages hensyn til den margen, der skyldes sæsonmæssige variationer, forbrugsmønstre og andre faktorer, som kan have indflydelse på den faktiske værdi.

**▼B***BILAG II***STOFFER ELLER PRODUKTER, DER FORÅRSAGER ALLERGIER  
ELLER INTOLERANS****▼M2**

1. Glutenholdige kornprodukter, dvs. hvede (som f.eks. spelt og khorasanhvede), rug, byg, havre eller hybridiserede stammer heraf, og produkter på basis heraf, undtagen:

**▼B**

- a) glucosesirup på basis af hvede, herunder dextrose <sup>(1)</sup>
  - b) maltodextriner på basis af hvede <sup>(1)</sup>
  - c) glucosesirup på basis af byg
  - d) kornprodukter, der anvendes til fremstilling af alkoholholdige destillater, herunder landbrugsethanol.
2. Krebsdyr og produkter på basis af krebsdyr.
  3. Æg og produkter på basis af æg.
  4. Fisk og produkter på basis af fisk, undtagen:
    - a) fiskegelatine anvendt som bærerstoffor vitamin- eller carotenoidpræparater
    - b) fiskegelatine eller ægte husblas, der anvendes som klaringsmiddel i øl og vin.
  5. Jordnødder og produkter på basis af jordnødder.
  6. Soja og produkter på basis af soja, undtagen:
    - a) fuldstændig raffineret sojaolie og -fedt <sup>(1)</sup>
    - b) naturlige blandede tocopheroler (E 306), naturligt D-alpha-tocopherol, naturligt D-alpha-tocopherylacetat, naturligt D-alpha-tocopherylsuccinat hidrørende fra soja
    - c) plantesteroler og plantesterolestere fremstillet af vegetabiliske olier hidrørende fra soja
    - d) plantestanolestere fremstillet af vegetabiliske steroler hidrørende fra soja.
  7. Mælk og produkter på basis af mælk (herunder laktose), undtagen:
    - a) valle, der anvendes til fremstilling af alkoholholdige destillater, herunder landbrugsethanol
    - b) lactitol.
  8. Nødder, dvs. mandler (*Amygdalus communis* L.), hasselnødder (*Corylus avellana*), valnødder (*Juglans regia*), cashewnødder (*Anacardium occidentale*), pekannødder (*Carya illinoensis* (Wangenh.) K. Koch), paranødder (*Bertholletia excelsa*), pistacienødder (*Pistacia vera*), queenslandnødder (*Macadamia ternifolia*) og produkter på basis heraf, undtagen nødder, der anvendes til fremstilling af alkoholholdige destillater, herunder landbrugsethanol.
  9. Selleri og produkter på basis af selleri.

<sup>(1)</sup> Det gælder også produkter på basis heraf, hvis forarbejdningen af dem ikke kan tænkes at have øget den af autoriteten skønnede allergenicitet af det produkt, de hidrører fra.

**▼B**

10. Sennep og produkter på basis af sennep.
11. Sesamfrø og produkter på basis af sesamfrø.
12. Svovldioxid og sulfitter i koncentrationer på over 10 mg/kg eller 10 mg/liter som samlet SO<sub>2</sub> skal beregnes for produkter, som de udbydes klar til brug, eller som de er rekonstitueret efter fabrikanternes instrukser.
13. Lupin og produkter på basis af lupin.
14. Bløddyr og produkter på basis af bløddyr.



## BILAG III

**FØDEVARER, HVIS MÆRKNING SKAL OMFATTE EN ELLER FLERE  
SUPPLERENDE OPLYSNINGER**

FØDEVARETYPE ELLER -KATEGORI	OPLYSNING
<b>1. Fødevarer emballeret ved brug af bestemte gasser</b>	
1.1. Fødevarer, hvis holdbarhed er forlænget ved brug af emballagegas i henhold til forordning (EF) nr. 1333/2008.	»Pakket i beskyttende atmosfære«.
<b>2. Fødevarer, der indeholder sødestoffer</b>	
2.1. Fødevarer, der indeholder et eller flere sødestoffer som tilladt i henhold til forordning (EF) nr. 1333/2008.	»Indeholder sødestof(fer)«; denne oplysning placeres tæt ved varebetegnelsen for fødevaren.
2.2. Fødevarer, der både er tilsat sukker og indeholder et eller flere sødestoffer som tilladt i henhold til forordning (EF) nr. 1333/2008.	»Indeholder sukker og sødestof(fer)«; denne oplysning placeres tæt ved varebetegnelsen for fødevaren.
2.3. Fødevarer, der indeholder aspartam/aspartam-acesulfam-salt som tilladt i henhold til forordning (EF) nr. 1333/2008.	»Indeholder aspartam (en phenylalanin-kilde)« skal anføres på etiketten i tilfælde, hvor aspartam/aspartam-acesulfam-salt kun er opført på ingredienslisten som et E-nummer. »Indeholder en phenylalanin-kilde« skal anføres på etiketten i tilfælde, hvor aspartam/aspartam-acesulfam-salt er opført på ingredienslisten med den specifikke betegnelse.
2.4. Fødevarer, hvis indhold af polyoler udgør over 10 % som tilladt i henhold til forordning (EF) nr. 1333/2008.	»Overdreven indtagelse kan virke afførende«.
<b>3. Fødevarer, der indeholder glycyrrhizinsyre eller ammoniumsalt heraf</b>	
3.1. Konfekturer eller drikkevarer, der indeholder glycyrrhizinsyre eller ammoniumsalt heraf som følge af tilsætning af selve stoffet/stofferne eller lakridsplanten <i>Glycyrrhiza glabra</i> i en koncentration på 100 mg/kg eller 10 mg/l eller derover.	Angivelsen »indeholder lakrids« indsættes umiddelbart efter ingredienslisten, medmindre angivelsen »lakrids« i forvejen fremgår af ingredienslisten eller af varebetegnelsen for fødevaren. Hvis der ikke er en ingrediensliste, skal oplysningen placeres tæt ved varebetegnelsen for fødevaren.
3.2. Konfekturer, der indeholder glycyrrhizinsyre eller ammoniumsalt heraf som følge af tilsætning af selve stoffet/stofferne eller lakridsplanten <i>Glycyrrhiza glabra</i> i en koncentration på 4 g/kg eller derover.	Angivelsen »indeholder lakrids — personer, der lider af forhøjet blodtryk, bør undgå for stort indtag« indsættes umiddelbart efter ingredienslisten. Hvis der ikke er en ingrediensliste, skal oplysningen placeres tæt ved varebetegnelsen for fødevaren.

## ▼B

FØDEVARETYPE ELLER -KATEGORI	OPLYSNING
3.3. Drikkevarer, der indeholder glycyrrhizinsyre eller ammoniumsalt heraf som følge af tilsætning af selve stoffet/stofferne eller lakridsplanten <i>Glycyrrhiza glabra</i> i koncentrationer på 50 mg/l eller derover eller på 300 mg/l eller derover ved drikkevarer med et alkoholindhold på over 1,2 % vol. (1).	Angivelsen »indeholder lakrids — personer, der lider af forhøjet blodtryk, bør undgå for stort indtag« indsættes umiddelbart efter ingredienslisten. Hvis der ikke er en ingrediensliste, skal oplysningen placeres tæt ved varebetegnelsen for fødevareren.

## 4. Drikkevarer med højt koffeinindhold eller fødevarer tilsat koffein

4.1. Drikkevarer — undtagen drikkevarer fremstillet af kaffe, te, kaffeekstrakt eller teekstrakt, hvis varebetegnelsen for fødevareren indeholder ordet »kaffe« eller »te« — som — er bestemt til forbrug uden yderligere forarbejdning eller tilberedning og indeholder mere koffein end 150 mg/l, uanset kilden, eller — er i koncentreret eller tørret form og efter rekonstituering indeholder mere koffein end 150 mg/l, uanset kilden.	»Højt koffeinindhold«. Bør ikke indtages af børn eller gravide eller ammende kvinder« i samme synsfelt som drikkevarebetegnelsen efterfulgt af en henvisning i parentes i overensstemmelse med denne forordnings artikel 13, stk. 1, til koffeinindholdet udtrykt i mg pr. 100 ml.
4.2. Andre fødevarer end drikkevarer, hvor koffein er blevet tilsat med et fysiologisk formål.	»Indeholder koffein. Bør ikke indtages af børn eller gravide« i samme synsfelt som varebetegnelsen for fødevareren efterfulgt af en henvisning i parentes i overensstemmelse med denne forordnings artikel 13, stk. 1, til koffeinindholdet udtrykt i mg pr. 100g/ml. For kosttilskud udtrykkes koffeinindholdet i forhold til den anbefalede daglige dosis på mærkningen.

## 5. Fødevarer tilsat plantesteroler, plantesterolestere, plantestanoler og/eller plantestanolestere

5.1. Fødevarer eller fødevaringredienser tilsat plantesteroler, plantesterolestere, plantestanoler og/eller plantestanolestere.	<p>1) »tilsat plantesteroler« eller »tilsat plantestanoler« i samme synsfelt som varebetegnelsen for fødevareren</p> <p>2) indholdsmængden af tilsatte plantesteroler, plantesterolestere, plantestanoler eller plantestanolestere (udtrykt i % eller som g frie plantesteroler/plantestanoler pr. 100 g eller 100 ml af fødevareren) skal anføres i ingredienslisten</p> <p>► <b>M2</b> 3) en erklæring om, at produktet ikke er beregnet til personer, som ikke har behov for at regulere deres kolesterolindhold i blodet ◀</p>
---	--

## ▼B

FØDEVARETYPE ELLER -KATEGORI	OPLYSNING
	<p>4) en erklæring om, at patienter, der indtager kolesterolsænkende medicin, kun bør bruge produktet under lægeligt tilsyn</p> <p>5) en let synlig erklæring om, at fødevaren måske ikke er ernæringsmæssigt egnet til gravide eller ammende kvinder samt børn under fem år</p> <p>6) vejledning om, at fødevaren skal anvendes som led i en afbalanceret og varieret kost, der bl.a. omfatter regelmæssigt indtag af frugter og grøntsager som et bidrag til at opretholde carotenoid-niveauerne</p> <p>7) i samme synsfelt som erklæringen under nr. 3) en erklæring om, at indtag på over 3 g pr. dag af tilsatte plantesteroler/plantestanol bør undgås</p> <p>8) en definition af en portion af den pågældende fødevare eller fødevarereingrediens (helst i g eller ml) med angivelse af den mængde plantesterol/plantestanol, den enkelte portion indeholder.</p>

#### 6. Frosset kød, frosset tilberedt kød og frosne uforarbejdede fiskevarer

6.1. Frosset kød, frosset tilberedt kød og frosne uforarbejdede fiskevarer.	Nedfrysningsdatoen eller datoen for den første nedfrysning, såfremt produktet har været frosset flere gange, i overensstemmelse med bilag X, punkt 3.
---	---

(<sup>1</sup>) Værdierne gælder for produkterne, som de udbydes klar til brug, eller som de er rekonstitueret efter fabrikanternes instrukser.



**▼B***BILAG IV***DEFINITION AF x-HØJDE**

x-HØJDE



Tekst

1	Overlinje
2	Versallinje
3	Midterlinje
4	Grundlinje
5	Underlinje
6	x-højde
7	Skriftstørrelse

**▼B***BILAG V***FØDEVARER, DER ER FRITAGET FOR KRAVET OM OBLIGATORISK NÆRINGSDEKLARATION**

1. uforarbejdede produkter, der kun indeholder én ingrediens eller kategori af ingredienser
2. forarbejdede produkter, der som eneste forarbejdning er modnet, og som kun indeholder én ingrediens eller kategori af ingredienser
3. drikkevand, herunder drikkevand, der udelukkende er tilsat kuldioxid og/eller aromaer
4. krydderurter, krydderier eller blandinger heraf
5. salt og erstatninger herfor
6. sødestoffer til bordbrug
7. produkter omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/4/EF af 22. februar 1999 om kaffeeekstrakter og cikorieekstrakter<sup>(1)</sup>, hele eller malede kaffebønner og hele eller malede koffeinfri kaffebønner
8. urte- og frugtte, te, koffeinfri te, pulverte eller teekstrakt, koffeinfri pulverte eller teekstrakt, som ikke indeholder andre tilsatte ingredienser end smagsstoffer, der ikke ændrer teens næringsværdi
9. gæret eddike og eddikeerstatninger, inkl. dem, der udelukkende er tilsat aromaer
10. aromaer
11. fødevaretilsætningsstoffer
12. tekniske hjælpestoffer
13. fødevareenzymmer
14. gelatine
15. sammensatte midler, der får marmelade, gelé og lign. til at stivne
16. gær
17. tyggegummi
18. fødevarer i emballage eller beholder, hvis største overflade har et areal på mindre end 25 cm<sup>2</sup>
19. fødevarer, herunder håndværksfødevarer, der leveres direkte fra producenten af små mængder produkter til den endelige forbruger eller til lokale detailvirksomheder, der leverer direkte til den endelige forbruger.

<sup>(1)</sup> EFT L 66 af 13.3.1999, s. 26.



*BILAG VI*

**VAREBETEGNELSE FOR FØDEVAREN OG SÆRLIGE LEDESAGENDE OPLYSNINGER**

**DEL A — OBLIGATORISKE OPLYSNINGER, DER LEDESAGER VAREBETEGNELSEN FOR FØDEVAREN**

1. ►**C2** Varebetegnelsen for fødevaren skal omfatte eller ledsages af oplysninger om fødevarens fysiske tilstand eller den særlige behandling, som fødevaren har undergået (f.eks. i pulverform, gennedfrosset, frysetørret, dybfrosset, optøet, koncentreret, røget) ◀, i de tilfælde, hvor undladelse af denne oplysning ville kunne vildlede køberen.
2. Hvad angår fødevarer, der har været frosset inden salg, og som sælges optøede, skal fødevarens navn ledsages af betegnelsen »optøet«.

Dette krav gælder ikke for:

- a) ingredienser, der indgår i det endelige produkt
- b) fødevarer, hvor frysning er et teknologisk nødvendigt led i fremstillingsprocessen
- c) fødevarer, hvis sikkerhed eller kvalitet ikke forringes af optøningen.

Dette punkt berører ikke punkt 1.

3. Fødevarer, som er blevet behandlet med ioniserende stråling, skal forsynes med en af følgende angivelser:

»bestrålet« eller »behandlet med ioniserende stråling« og andre angivelser som anført i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/2/EF af 22. februar 1999 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om levnedsmidler og levnedsmiddelingredienser, som er behandlet med ioniserende stråling <sup>(1)</sup>.

4. Hvad angår fødevarer, hvor en bestanddel eller en ingrediens, som forbrugerne forventer normalt anvendes eller er naturligt forekommende, er blevet erstattet med en anden bestanddel eller en anden ingrediens, skal mærkningen — foruden ingredienslisten — omfatte en tydelig angivelse af den bestanddel eller ingrediens, som er anvendt helt eller delvis til erstatningen:

- a) i umiddelbar nærhed af varebetegnelsen samt
- b) i en skriftstørrelse, hvor x-højden er mindst 75 % af x-højden på varebetegnelsen, og som ikke er mindre end den minimumsskriftstørrelse, der er fastsat i nærværende forordnings artikel 13, stk. 2.

5. Når det drejer sig om kødprodukter, tilberedt kød og fiskevarer tilsat proteiner, herunder hydrolyserede proteiner, af anden animalsk oprindelse, skal varebetegnelsen være forsynet med angivelse af forekomsten af disse proteiner og deres oprindelse.

6. Når det drejer sig om kødprodukter og tilberedt kød, der fremstår som en udskæring, steg, skive, eller portion af kød eller som en slagtekrop, skal varebetegnelsen indeholde angivelse af forekomsten af tilsat vand, hvis det tilsatte vand udgør over 5 % af det færdige produkts vægt. De samme regler gælder for fiskevarer og tilberedte fiskevarer, der fremstår som en udskæring, steg, skive eller portion af fisk eller som en fiskefilet eller en hel fisk.

<sup>(1)</sup> EFT L 66 af 13.3.1999, s. 16.

**▼B**

7. Kødprodukter, tilberedt kød og fiskevarer, som kan give indtryk af at være fremstillet af et helt stykke kød eller fisk, men som i virkeligheden består af forskellige stykker, der er sat sammen ved hjælp af andre ingredienser, herunder tilsætningsstoffer og fødevarezymer, eller på anden måde, skal forsynes med følgende angivelse:

På bulgarsk: »формовано месо« og »формована риба«

**▼C3**

På spansk: »elaborado a partir de piezas de carne« og »elaborado a partir de piezas de pescado«

**▼B**

På tjekkisk: »ze spojovaných kousků masa« og »ze spojovaných kousků rybího masa«

På dansk: »Sammensat af stykker af kød« og »Sammensat af stykker af fisk«

På tysk: »aus Fleischstücken zusammengefügt« og »aus Fischstücken zusammengefügt«

På estisk: »liidetud liha« og »liidetud kala«

På græsk: »μορφοποιημένο κρέας« og »μορφοποιημένο ψάρι«

På engelsk: »formed meat« og »formed fish«

På fransk: »viande reconstituée« og »poisson reconstitué«

På irsk: »píosaí feola ceangailte« og »píosaí éisc ceangailte«

**▼C4**

På italiensk: »costituito da parti di carne« and »costituito da parti di pesce«

**▼B**

På lettisk: »formēta gaļa« og »formēta zivs«

På litauisk: »sudarytas (-a) iš mėsos gabalų« og »sudarytas (-a) iš žuvies gabalų«

På ungarsk: »darabokból újraformázott hús« og »darabokból újraformázott hal«

På maltesisk: »laħam rikostitwit« og »ħut rikostitwit«

På nederlandsk: »samengesteld uit stukjes vlees« og »samengesteld uit stukjes vis«

På polsk: »z połączonych kawałków mięsa« og »z połączonych kawałków ryby«

På portugisisk: »carne reconstituída« og »peixe reconstituído«

På rumænsk: »carne formată« og »carne de pește formată«

**▼C3**

På slovakisk: »zo spájaných kúskov mäsa« og »zo spájaných kúskov ryby«

**▼B**

På slovensk: »sestavljeno, iz koščkov oblikovano meso« og »sestavljene, iz koščkov oblikovane ribe«

På finsk: »paloista yhdistetty liha« og »paloista yhdistetty kala«

På svensk: »sammanfogade bitar av kött« og »sammanfogade bitar av fisk«.

**▼B****DEL B — SÆRLIGE KRAV VEDRØRENDE BETEGNELSEN »HAKKET KØD«**

1. Kriterier for sammensætningen i dagsproduktionen som gennemsnit:

	Fedtindhold	Collagen-/kødproteinforholdet <sup>(1)</sup>
— hakket magert kød	≤ 7 %	≤ 12 %
— hakket rent oksekød	≤ 20 %	≤ 15 %
— hakket kød med svinekød	≤ 30 %	≤ 18 %
— hakket kød af andre dyrearter	≤ 25 %	≤ 15 %

<sup>(1)</sup> Collagen-/kødproteinforholdet er udtrykt som procentdelen af collagen i kødprotein. Collagenindholdet er otte gange større end hydroxyprolinindholdet.

2. I tillæg til kravene i afsnit V, kapitel IV, i bilag III til forordning (EF) nr. 853/2004 skal mærkningen desuden indeholde følgende udtryk:

— »Fedtindhold under ...«

— »Collagen-/kødproteinforholdet under«.

3. Medlemsstaterne kan tillade, at hakket kød, der ikke overholder kriterierne i punkt 1, bringes i omsætning på det nationale marked med et nationalt mærke, som ikke kan forveksles med de mærker, der er foreskrevet i artikel 5, stk. 1, i forordning (EF) nr. 853/2004.

**DEL C — SÆRLIGE KRAV VEDRØRENDE BETEGNELSEN »PØLSETARME«**

Såfremt en pølsetarm ikke er spiselig, skal dette angives.



## BILAG VII

## ANGIVELSE AF OG BETEGNELSE FOR INGREDIENSER

## DEL A — SÆRLIGE BESTEMMELSER OM ANGIVELSE AF INGREDIENSER I RÆKKEFØLGE EFTER FALDENDE VÆGT

Ingredienskategori	Bestemmelse om angivelse efter vægt
1. Tilsat vand og flygtige ingredienser.	Anføres efter deres vægt i færdigvaren. Den mængde vand, der er tilsat som ingrediens i en fødevarer, beregnes ved fra færdigvarens samlede indhold at fradrage den samlede mængde af de øvrige anvendte ingredienser. Man kan undlade at tage denne mængde i betragtning, såfremt den ikke overstiger 5 vægtprocent af færdigvaren. Denne undtagelse gælder ikke for kød, tilberedt kød, uforarbejdede fiskevarer og uforarbejdede toskallede bløddyr.
2. Ingredienser, der anvendes i koncentreret eller tørret form, og som rekonstrueres under fremstillingen.	Kan anføres efter deres mængdeforhold før koncentrationen eller tørringen.
3. Ingredienser i koncentrerede eller tørrede fødevarer, som skal rekonstrueres ved tilsætning af vand.	Kan anføres efter deres mængdeforhold i det rekonstruerede produkt, forudsat at ingredienslisten ledsages af en oplysning som »ingredienser i det rekonstruerede produkt« eller »ingredienser i det forbrugsklare produkt«
4. Frugter, grøntsager eller svampe, hvoraf ingen vægtmæssigt udgør en hovedbestanddel, og hvis mængdeforhold kan variere, når de anvendes blandet som ingredienser i en fødevarer.	Kan grupperes i ingredienslisten under betegnelsen »frugt«, »grøntsager« eller »svampe« efterfulgt af angivelsen »i variabelt mængdeforhold« umiddelbart efterfulgt af en opregning af de pågældende frugter, grøntsager eller svampe. I så fald angives blandingen i ingredienslisten i overensstemmelse med artikel 18, stk. 1, på grundlag af de anvendte frugters, grøntsagers eller svampes samlede vægt.
5. Krydderi- og krydderurtblandinger, hvoraf ingen vægtmæssigt udgør en hovedbestanddel.	Kan anføres i en anden rækkefølge, forudsat at ingredienslisten ledsages af en oplysning som »i variabelt mængdeforhold«.
6. Ingredienser, der udgør mindre end 2 % af færdigvaren.	Kan anføres i en anden rækkefølge efter de øvrige ingredienser.

▼B

Ingredienskategori	Bestemmelse om angivelse efter vægt
7. Ingredienser, der svarer til hinanden eller kan erstatte hinanden, og som kan anvendes til fremstilling eller tilberedning af en fødevarer uden at ændre dens sammensætning, art eller opfattede værdi, forudsat at de udgør mindre end 2 % af færdigvaren	Kan angives i ingredienslisten med angivelsen »indeholder ... og/eller ...«, hvis mindst én af højst to ingredienser forekommer i færdigvaren. Denne bestemmelse finder ikke anvendelse på de fødevareretsætningsstoffer og ingredienser, der er anført i del C i dette bilag, og på stoffer eller varer, der er anført i bilag II, og som forårsager allergier eller intolerans.
8. Raffinerede olier af vegetabilsk oprindelse	Kan grupperes i ingredienslisten under betegnelsen »vegetabiliske olier« umiddelbart efterfulgt af en liste med angivelse af den specifikke vegetabiliske oprindelse og kan efterfølges af angivelsen »i variabelt mængdeforhold«. I så fald medtages de vegetabiliske olier i ingredienslisten i overensstemmelse med artikel 18, stk. 1, på grundlag af de anvendte grøntsagers samlede vægt. Benævnelsen »helt hærdet« eller »delvis hærdet«, alt efter hvad der er relevant, skal ledsage angivelsen af en hærdet olie.
9. Raffinerede fedtstoffer af vegetabilsk oprindelse	Kan grupperes i ingredienslisten under betegnelsen »vegetabiliske fedtstoffer« umiddelbart efterfulgt af en liste med angivelse af den specifikke vegetabiliske oprindelse og kan efterfølges af angivelsen »i variabelt mængdeforhold«. I så fald medtages de vegetabiliske fedtstoffer i ingredienslisten i overensstemmelse med artikel 18, stk. 1, på grundlag af de anvendte grøntsagers samlede vægt. Benævnelsen »helt hærdet« eller »delvis hærdet«, alt efter hvad der er relevant, skal ledsage angivelsen af et hærdet fedtstof.

## DEL B — ANGIVELSE AF VISSE INGREDIENSER VED HJÆLP AF EN KATEGORIBETEGNELSE I STEDET FOR EN SPECIFIK BETEGNELSE

Med forbehold af artikel 21 kan ingredienser, der henhører under en af nedenstående fødevarer kategorier, og som indgår i en anden fødevarer, betegnes ved denne kategoris betegnelse i stedet for ved den specifikke betegnelse.

Afgrensning af fødevarer kategori	Udpegning
1. Raffinerede olier af animalsk oprindelse	»Olie«, suppleret med enten benævnelsen »animalsk« eller angivelsen af den specifikke animalske oprindelse. Benævnelsen »helt hærdet« eller »delvis hærdet«, alt efter hvad der er relevant, skal ledsage angivelsen af en hærdet olie.

## ▼B

Afgrensning af fødevarerkategori	Udpegning
2. Raffinerede fedtstoffer af animalsk oprindelse	»Fedtstof«, suppleret med enten benævnelsen »animalsk« eller angivelsen af den specifikke animalske oprindelse. Benævnelsen »helt hærde« eller »delvis hærde«, alt efter hvad der er relevant, skal ledsage angivelsen af et hærde fedtstof.
3. Blandinger af mel, der hidrører fra to eller flere kornsorter	»Mel«, fulgt af en opregning af de kornsorter, det hidrører fra, opstillet efter faldende vægt.
4. Uforarbejdet stivelse og stivelse, der er modificeret ved fysiske processer eller ved hjælp af enzymer	»Stivelse«
5. Enhver fiskeart, hvor fisken indgår som ingrediens i en anden fødevarer, og med forbehold af at varebetegnelsen og præsentationsmåden for denne fødevarer ikke henviser til en bestemt fiskeart	»Fisk«
6. Alle ostetyper, når osten eller osteblandingen indgår som ingrediens i en anden fødevarer, og med forbehold af, at varebetegnelsen og præsentationsmåden for denne fødevarer ikke henviser til en bestemt type ost	»Ost«
7. Alle krydderier, som ikke overstiger 2 % af fødevarerens vægt	»Krydderi(er)« eller »krydderiblanding«
8. Alle krydderurter eller dele af krydderurter, som ikke overstiger 2 % af fødevarerens vægt	»Krydderurt(er)« eller »blanding af krydderurter«
9. Alle former for gummiprodukter, der anvendes til fremstilling af gummibase til tyggegummi	»Gummibase«
10. Rasp af enhver oprindelse	»Rasp«
11. Alle kategorier af saccharose	»Sukker«
12. Vandfri dextrose eller dextrosemonohydrat	»Dextrose«
13. Glucosesirup og dehydreret glucosesirup	»Glucosesirup«
14. Alle mælkeproteiner (kasein, kaseinat og valleproteiner) samt blandinger heraf	»Mælkeproteiner«
15. Presset kakaosmør, expellerkakaosmør eller raffineret kakaosmør	»Kakaosmør«
16. Alle vintyper omfattet af bilag XIb til Rådets forordning (EF) nr. 1234/2007 (1)	»Vin«



## ▼B

Afgrensning af fødevarekategori			Udpegning
<p>17. Skeletmuskulatur<sup>(2)</sup> af pattedyr og fugle, der er anerkendt som egnet til konsum, inklusive det naturligt indeholdte eller omliggende væv, med et indhold af fedtstoffer og bindevæv, der ikke overstiger de værdier, som er fastsat nedenfor, når kødet udgør en ingrediens i en anden fødevare.</p> <p>Maksimumsgrænser for indhold af fedtstoffer og af bindevæv for ingredienser, der betegnes med kategorien »... kød«.</p>			<p>»... kød«, hvor det samtidig angives<sup>(3)</sup>, hvilke(n) dyreart(er) det hidrører fra.</p>
Arter	Fedtindhold	Collagen-/kødproteinforhold <sup>(1)</sup>	
— Pattedyr (undtagen kanin og svin) og blandinger af forskellige arter, hvoraf hovedparten er pattedyr	25 %	25 %	
— Svin	30 %	25 %	
— Fugle og kaniner	15 %	10 %	
<p>(1) Collagen-/kødproteinforholdet er udtrykt som procentdelen af collagen i kødprotein. Collagenindholdet er otte gange større end hydroxyprolinindholdet.</p> <p>Hvis disse maksimumsgrænser for fedtstoffer og/eller bindevæv overskrides, og alle andre kriterier for definitionen af »kød« er overholdt, skal indholdet af »kød« følgelig justeres nedad, og ingredienslisten skal, foruden betegnelsen »kød«, omfatte angivelse af fedtindholdet/bindevævsindholdet.</p> <p>Denne definition omfatter ikke produkter, der er omfattet af definitionen af »maskinsepareret kød«.</p>			
<p>18. Alle typer produkter, der er omfattet af definitionen af »maskinsepareret kød«</p>			<p>»maskinsepareret kød«, hvor det samtidig angives<sup>(3)</sup>, hvilke(n) dyreart(er) det hidrører fra</p>
<p>(1) EUT L 299 af 16.11.2007, s. 1.</p> <p>(2) Mellemgulv og tyggemusklér er skeletmuskulatur, mens hjerte, tunge, andre muskler i hovedet end tyggemusklér, forknæled, haseled og hale ikke er det.</p> <p>(3) Ved mærkning på engelsk kan denne benævnelse erstattes af det generiske navn på pågældende dyreart.</p>			

**▼B****DEL C — ANGIVELSE AF VISSE INGREDIENSER VED HJÆLP AF DERES KATEGORIBETEGNELSE, EFTERFULGT AF DERES SPECIFIKKE BETEGNELSE ELLER E-NUMMER**

Med forbehold af artikel 21 angives fødevaretilsætningsstoffer og fødevareenzymer, undtagen dem, der er angivet i artikel 20, litra b), der henhører under en af de i denne del anførte kategorier, ved betegnelsen på denne kategori, efterfulgt af deres specifikke betegnelse eller i givet fald deres e-nummer. Hvis en ingrediens henhører under flere kategorier, angives den, der svarer til ingrediensens hovedfunktion i fødevaren.

Syre	Skumdannende middel
Surhedsregulerende middel	Geleringsmiddel
Antiklumpningsmiddel	Overfladebehandlingsmiddel
Skumdæmpningsmiddel	Fugtighedsbevarende middel
Antioxidant	Modificeret stivelse <sup>(2)</sup>
Fyldemiddel	Konserveringsmiddel
Farve	Drivgas
Emulgator	Hævemiddel
Smeltesalt <sup>(1)</sup>	Kompleksdannere
► <b>C2</b> Konsistensmiddel ◀	► <b>C2</b> Stabilisator ◀
Smagsforstærker	Sødestof
Melbehandlingsmiddel	Fortykningsmiddel

<sup>(1)</sup> Udelukkende for smelteost og produkter fremstillet på basis heraf.

<sup>(2)</sup> Der kræves ikke angivelse af den specifikke betegnelse eller E-nummer.

**DEL D — BETEGNELSE AF AROMAER I INGREDIENSLISTEN**

1. Aromaer angives ved en af følgende betegnelser:

- »aroma(er)« eller ved en mere specifik definition eller en beskrivelse af aromaen, hvis den aromagivende bestanddel indeholder aromastoffer som defineret i litra b), c), d), e), f), g) og h) i artikel 3, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1334/2008
- »røgaroma«, eller »røgaroma fremstillet af fødevare(r) eller fødevarekategori eller -kilde(r)« (f.eks. »røgaroma fremstillet af bøg«), hvis den aromagivende bestanddel indeholder aromaer som defineret i artikel 3, stk. 2, litra f), i forordning (EF) nr. 1334/2008 og giver fødevaren en røget duft og/eller smag.

2. Udtrykket »naturlig« til beskrivelse af aromaer skal anvendes i overensstemmelse med artikel 16 i forordning (EF) nr. 1334/2008.

3. Kinin og koffein anvendt som aroma ved fremstilling eller tilberedning af en fødevare angives ved det specifikke navn i ingredienslisten umiddelbart efter betegnelsen »aroma(er)«.

**DEL E — BETEGNELSE AF SAMMENSATTE INGREDIENSER**

1. En sammensat ingrediens kan anføres i ingredienslisten med sin betegnelse, dersom denne er fastsat ved lov eller ved sædvane, og efter sin samlede vægt i produktet, såfremt denne angivelse umiddelbart efterfølges af en opregning af de ingredienser, der indgår i den sammensatte ingrediens.

2. Med forbehold af artikel 21 er ingredienslisten over sammensatte ingredienser ikke obligatorisk:

**▼B**

- a) når sammensætningen af den sammensatte ingrediens er fastsat i gældende EU-bestemmelser, og forudsat at den sammensatte ingrediens udgør mindre end 2 % af færdigvaren; denne bestemmelse finder dog ikke anvendelse på fødevarerilsætningsstoffer, jf. dog artikel 20, litra a)-d),
- b) for sammensatte ingredienser, som består af krydderi- og/eller krydderurtblandinger, der udgør mindre end 2 % af færdigvaren, undtagen fødevarerilsætningsstoffer, jf. dog artikel 20, litra a)-d), eller
- c) når den sammensatte ingrediens er en fødevare, for hvilken der ifølge EU-bestemmelserne ikke kræves en ingrediensliste.

*BILAG VIII***MÆNGDEANGIVELSE AF INGREDIENSER**

1. Der kræves ikke mængdeangivelse af ingredienser:
  - a) hvis der er tale om en ingrediens eller en kategori af ingredienser:
    - i) hvis drænede nettovægt er angivet i overensstemmelse med bilag IX, punkt 5, eller
    - ii) hvis mængde i forvejen skal figurere i mærkningen i medfør af EU-bestemmelser, eller
    - iii) som anvendes i små mængder til aromatisering, eller
    - iv) som, selv om den figurerer i varebetegnelsen for fødevareren, ikke vil være afgørende for forbrugerens valg i markedsføringslandet, fordi variationen i mængde ikke er så væsentlig, at den kendetegner fødevareren eller adskiller den fra lignende fødevarer
  - b) hvis der findes specifikke EU-bestemmelser, der fastlægger en bestemt mængde af en ingrediens eller en kategori af ingredienser, uden at denne skal angives i mærkningen, eller
  - c) i de tilfælde, der er omhandlet i bilag VII, del A, punkt 4 og 5.
2. Artikel 22, stk. 1, litra a) og b), finder ikke anvendelse på:
  - a) ingredienser eller kategorier af ingredienser, der er omfattet af angivelsen »indeholder sødestof(fer)« eller »indeholder sukker og sødestof(fer)«, hvis angivelsen ledsager fødevareretegnelsen som foreskrevet i bilag III, eller
  - b) tilsatte vitaminer og mineraler, hvis disse stoffer angives i forbindelse med en næringsdeklaration.
3. Mængdeangivelse af en ingrediens eller en kategori af ingredienser:
  - a) udtrykkes i procent svarende til mængden af ingrediensen eller ingredienserne på det tidspunkt, hvor den/de anvendes, samt
  - b) den i stk. 1 nævnte angivelse skal figurere i varebetegnelsen for fødevareren eller i umiddelbar nærhed af denne eller i ingredienslisten i forbindelse med den pågældende ingrediens eller kategori af ingredienser.
4. Uanset punkt 3 gælder dog følgende:
  - a) for fødevarer, der har undergået væsketab efter varmebehandling eller lignende behandling, udtrykkes denne mængde som en procentdel, der svarer til mængden af den eller de anvendte ingredienser, beregnet i forhold til færdigvaren, medmindre den pågældende angivne mængde af en ingrediens eller den samlede mængde af alle ingredienser overstiger 100 %, idet mængden i så fald angives med en vægtangivelse for den ingrediens/de ingredienser, der er anvendt ved tilberedningen af 100 g af færdigvaren
  - b) mængden af flygtige ingredienser angives efter deres vægt i færdigvaren
  - c) mængden af ingredienser, der anvendes i koncentreret eller tørret form, og som rekonstrueres under fremstillingen, kan angives efter deres vægt før koncentrationen eller tørringen
  - d) ingredienserne i koncentrerede eller tørrede fødevarer, som skal tilsættes vand, kan angives efter det mængdeforhold, hvori de findes i det rekonstruerede produkt.

*BILAG IX***ANGIVELSE AF NETTOINDHOLD**

1. Angivelse af nettoindhold kan udelades for fødevarer:
  - a) for hvilke der forekommer betydelige tab af rumfang eller masse, og som sælges stykvis eller afvejes i køberens nærværelse
  - b) hvis nettoindhold er under 5 g eller 5ml; denne bestemmelse gælder dog ikke for krydderier og krydderurter, eller
  - c) der normalt sælges stykvis, såfremt antallet af stykker er klart synlige og let tællelige udefra eller, når dette ikke er tilfældet, er angivet i mærkningen.
2. Dersom EU-bestemmelser eller, såfremt sådanne ikke findes, nationale bestemmelser foreskriver, at et indhold skal angives på en bestemt måde (f.eks. nominelt indhold, minimumsindhold, gennemsnitligt indhold), er dette indhold nettoindholdet i henhold til denne forordning.
3. Såfremt en færdigpakning består af to eller flere færdigpakkede enkeltpakninger, der indeholder samme mængde af samme vare, angives nettoindholdet ved at anføre nettoindholdet for hver enkelt pakning og det samlede antal enkeltpakninger. Disse oplysninger er dog ikke obligatoriske, såfremt det samlede antal enkeltpakninger er klart synligt og let tælleligt udefra, og såfremt mindst en angivelse af nettoindholdet i hver enkeltpakning er klart synlig udefra.
4. Såfremt en færdigpakning består af to eller flere enkeltpakninger, der ikke betragtes som salgsenheder, angives nettoindholdet ved at anføre det samlede nettoindhold og det samlede antal enkeltpakninger.
5. Såfremt en fødevarer i fast form præsenteres i en lage, angives fødevarerens drænedes nettovægt ligeledes. Såfremt fødevarer er glaseret, angives fødevarerens nettovægt ekskl. glaserer.

I henhold til dette punkt forstås ved »lage« de nedenfor anførte produkter, eventuelt blandinger heraf, også når de er frosne eller dybfrosne, såfremt lagen kun er uvæsentlig i forhold til varen hovedbestanddele og derfor ikke er afgørende for købet: vand, vandige opløsninger af salt, saltlage, vandige opløsninger af levnedsmiddelsyrer, eddike, vandige opløsninger af sukker, vandige opløsninger af andre stoffer eller sødestoffer; frugt- eller grøntsags-safter for så vidt angår frugt eller grøntsager.

**▼B***BILAG X***DATO FOR MINDSTE HOLDBARHED, SIDSTE ANVENDELSESDATO OG NEDFRYSNINGSDATO**

1. Datoen for mindste holdbarhed angives som følger:

a) Datoen skal følge efter udtrykket:

**▼C2**

— »Bedst før ...«, når datoen angiver dagen

— »Bedst før udgangen af ...« i andre tilfælde.

**▼B**

b) De i litra a) fastsatte angivelser ledsages af:

— enten selve datoen, eller

— en henvisning til det sted på mærkningen, hvor datoen er anført.

Disse oplysninger suppleres om nødvendigt med en anførelse af de opbevaringsforskrifter, som skal overholdes for at sikre den anførte holdbarhed.

c) Datoen skal omfatte en angivelse i ukodet form af den pågældende dag, måned og eventuelt det pågældende år i nævnte rækkefølge.

Dog er det for fødevarer:

— med en holdbarhed på under tre måneder tilstrækkeligt at angive dag og måned

— med en holdbarhed på over tre måneder, men ikke over 18 måneder, tilstrækkeligt at angive måned og år

— med en holdbarhed på over 18 måneder tilstrækkeligt at angive året.

d) Med forbehold af EU-bestemmelser, der fastsætter andre datoangivelser, kræves der ingen anførelse af datoen for mindste holdbarhed for:

— frisk frugt og friske grøntsager, herunder kartofler, som ikke er skrælet, snittet eller behandlet på lignende måde; denne undtagelse finder ikke anvendelse på spirende frø og lignende produkter såsom skud af bælgfrugter

— vine, hedvine, mousserende vine, aromatiserede vine og lignende produkter, der er fremstillet af andre frugter end druer, samt drikkevarer, der henhører under KN-kode 2206 00, og som er fremstillet af druer eller druemost

— drikkevarer med et alkoholindhold på 10 volumenprocent eller derover

— bageri- og konditorvarer, der på grund af deres beskaffenhed normalt konsumeres inden 24 timer efter fremstillingen

— eddike

— kogesalt

— sukker i fast form

**▼B**

— konfekturvarer, der næsten udelukkende består af aromatiserende og/eller farvede sukkerarter

— tyggegummi og lignende tyggeprodukter.

2. Sidste anvendelsesdato angives som følger:

a) Datoen skal følge efter udtrykket »sidste anvendelsesdato«.

b) De i litra a) fastsatte angivelser ledsages af:

— enten selve datoen, eller

— en henvisning til det sted på mærkningen, hvor datoen er anført.

Efter disse oplysninger skal følge en beskrivelse af de opbevaringsbetingelser, der skal overholdes.

c) Datoen skal omfatte en angivelse i ukodet form af den pågældende dag, måned og eventuelt det pågældende år i nævnte rækkefølge.

d) Den sidste anvendelsesdato skal angives på de enkelte færdigpakkeportioner.

3. Nedfrysningsdatoen eller datoen for den første nedfrysning som omhandlet i punkt 6 i bilag III skal angives som følger:

a) Datoen skal følge efter udtrykket »Nedfrosset den ...«.

b) De i litra a) nævnte ord ledsages af:

— selve datoen, eller

— en henvisning til det sted, hvor datoen er anført på mærkningen.

c) Datoen skal omfatte en angivelse i ukodet form af den pågældende dag og måned og det pågældende år i nævnte rækkefølge.

**▼B***BILAG XI***KØDTYPER, FOR HVILKE ANGIVELSE AF OPRINDELSESLAND  
ELLER HERKOMSTSTED ER OBLIGATORISK**

KN-koder (Den kombinerede nomenklatur 2010)	Varebeskrivelse
0203	Svinekød, fersk, kølet eller frosset
0204	Kød af får og geder, fersk, kølet eller frosset
Ex 0207	Kød af fjerkræ henhørende under pos. 0105, fersk, kølet eller frosset



**▼B***BILAG XII***ALKOHOLINDHOLD**

Det virkelige alkoholindhold udtrykt i volumen for drikkevarer, der indeholder mere end 1,2 volumenprocent alkohol, angives ved et tal med højst én decimal. Det efterfølges af symbolet »% vol.«, og udtrykket »alkohol«, evt. forkortet til »alk.«, kan sættes foran.

Alkoholindholdet bestemmes ved 20 °C.

De tolerancer (±), udtrykt i absolutte værdier, som tillades ved angivelsen af alkoholindholdet, er anført i nedenstående skema. De finder anvendelse under hensyn til nøjagtigheden af analysemetoden til bestemmelse af alkoholindholdet.

Drikkevare	Tolerance (±)
1. Øl, der henhører under KN-kode 2203 00 med et alkoholindhold på højst 5,5 % vol., ikke-mousserende drikkevarer, der henhører under KN-kode 2206 00, og som er fremstillet af druer	0,5 % vol.
2. Øl med et alkoholindhold på over 5,5 % vol., mousserende drikkevarer, under KN-kode 2206 00, fremstillet af druer, cider, frugtvin og andre lignende gærede drikkevarer, fremstillet af andre frugter end druer, eventuelt perlende eller mousserende; mjød	1 % vol.
3. Drikkevarer med indhold af udblødte frugter eller plantedele	1,5 % vol.
4. Andre drikkevarer med et alkoholindhold på over 1,2 % vol.	0,3 % vol.

▼**B**

## BILAG XIII

## REFERENCEINDTAG

## DEL A — DAGLIGT REFERENCEINDTAG AF VITAMINER OG MINERALER (VOKSNE)

1. ►**C2** Vitaminer og mineraler, som kan deklareres, og deres næringsstofreferenceværdier (NRV) ◀

Vitamin A (µg)	800	Chlorid (mg)	800
Vitamin D (µg)	5	Calcium (mg)	800
Vitamin E (mg)	12	Phosphor (mg)	700
Vitamin K (µg)	75	Magnesium (mg)	375
Vitamin C (mg)	80	Jern (mg)	14
Thiamin (mg)	1,1	Zink (mg)	10
Riboflavin (mg)	1,4	Kobber (mg)	1
Niacin (mg)	16	Mangan (mg)	2
Vitamin B6 (mg)	1,4	Fluorid (mg)	3,5
► <b>C1</b> Folsyre ◀ (µg)	200	Selen (µg)	55
Vitamin B12 (µg)	2,5	Chrom (µg)	40
Biotin (µg)	50	Molybdæn (µg)	50
Pantothensyre (mg)	6	Jod (µg)	150
Kalium (mg)	2 000		

2. Betydelig mængde af vitaminer og mineraler

Som regel skal der tages hensyn til følgende værdier for at afgøre, hvad der udgør en betydelig mængde:

- ►**C2** 15 % af de næringsstofreferenceværdier angivet i punkt 1, pr. 100 g eller 100 ml for andre varer end drikkevarer ◀
- ►**C2** 7,5 % af de næringsstofreferenceværdier angivet i punkt 1, pr. 100 ml for drikkevarer eller ◀
- ►**C2** 15 % af de næringsstofreferenceværdier angivet i punkt 1 pr. portion, hvis pakken kun indeholder én enkelt portion. ◀

## DEL B — REFERENCEINDTAG AF ENERGI OG VISSE ANDRE NÆRINGSSTOFFER END VITAMINER OG MINERALER (VOKSNE)

Energi eller næringsstof	Referenceindtag
Energi	8 400 kJ (2 000 kcal)
Fedt i alt	70 g
Mættede fedtsyrer	20 g
Kulhydrat	260 g
Sukkerarter	90 g
Protein	50 g
Salt	6 g

**▼B***BILAG XIV***OMREGNINGSFAKTORER**

## OMREGNINGSFAKTORER TIL BEREGNING AF ENERGIVÆRDI

Den deklarerede energiværdi skal beregnes ved anvendelse af følgende omregningsfaktorer:

— kulhydrat (undtagen polyoler)	17 kJ/g – 4 kcal/g
— polyoler	10 kJ/g – 2,4 kcal/g
— protein	► <b>C1</b> 17 kJ/g – 4 kcal/g ◀
— fedt	37 kJ/g – 9 kcal/g
— salatrimtyper	25 kJ/g – 6 kcal/g
— alkohol (ethanol)	29 kJ/g – 7 kcal/g
— organisk syre	13 kJ/g – 3 kcal/g
— kostfibre	8 kJ/g – 2 kcal/g
— erythritol	0 kJ/g – 0 kcal/g



## BILAG XV

UDTRYKS- OG PRÆSENTATIONSFORM FOR  
NÆRINGSDEKLARATION

De måleenheder, der i næringsdeklarationen skal anvendes for energiværdi (kilojoules (kJ) og kilokalorier (kcal)) og masse (gram (g), milligram (mg) eller mikrogram (µg)) samt i givet fald oplysningernes rækkefølge, er følgende:

energi	kJ/kcal
fedt	g
heraf	
— mættede fedtsyrer	g
— enkeltumættede fedtsyrer	g
— flerumættede fedtsyrer	g
kulhydrat	g
heraf	
— sukkerarter	g
— polyoler	g
— stivelse	g
kostfibre	g
protein	g
salt	g
vitaminer og mineraler	de enheder, der er anført i del A, punkt 1, i bilag XIII